

tallennettu
känköteliin
8.6.1999
Jean Perhls
Nijochin
31.5.04/je

UUKUNIEMI PAPINNIEMI

Koekaivaus historiallisen ajan kirkon- ja asuinpaikalla
3.7.-8.7.1995.
Leena Lehtinen

Partiolippukunta Raja-Karhut
Uukuniemen kunta
Uukuniemen seurakunta

UUKUNIEMI PAPINNIEMI

Koekaivaus historiallisen ajan kirkon- ja asuinpaikalla 3.7.-8.7.1995

Kaivauksenjohtaja Kaivaustyövoima	FK Leena Lehtinen Vapaaehtoistyövoimana Outi ja Olavi Ahokas, Heidi Aistrich, Sanni Asikainen, Katri Berg, Ensio Filman, Eija Hirvonan, Katja Kemppinen, Keijo Luukkainen, Eeva-Riitta Maijoinen, Sari Pouta ja Pauli Valtonen. Lisäksi muutamana päivänä oli lyhyempiä aikoja muitakin vapaa- ehtoisia. Työvoiman saannissa avusti partiolippukunta Raja-Karhut.
Tilatiedot: Kunta ja kylä Tilan rekisterinro Maanomistajat	Uukuniemen kunta, Uukuniemen kylä Rno 3:64 Pankkolanmäki Melanen Heikki ja Kaukola Pirkko, 59730 UUKUNIEMI
Kaivauksen järjestäjät	Partiolippukunta Raja-Karhut, Uukuniemen kun- ta ja seurakunta.
Kustannukset	Uukuniemen kunta
Peruskarttakoordinaatit (kaivausalueen keskeltä)	4124 12 Lentteenselkä x 6854 70 y 4498 80 z 85-87 (karttakopio liitteenä 4:1-3).
Kaivauslöydöt	KM-nro (hist.osasto) 96004:1-28. (luettelo liitteenä 12.)
Valokuvat: Diakuvat Mv-kuvat	Museoviraston rakennushistorian osasto Museoviraston rakennushistorian osasto (luettelot liitteenä 1. ja 2.; valokuva- kopioita liitteessä 3.)
Kirjallisuus ja lähteet: Filman 1995a	Ensio Filman: Tverin Karjalaan 1600-luvulla paenneet uukuniemeläiset. Kadonnut kirkko ja alttaripetäjän arvoitus. Uukuniemen kotiseu- tuhistorian sarja 1. Uukuniemen partiolippu- kunta Raja-Karhut. Helsinki 1995.
Filman 1995b	Ensio Filman: Uukuniemi 1850-1901. Alttaripe- täjän aikaa. Uukuniemen kotiseutuhistorian sarja 1. Partiolippukunta Raja-Karhut. Hel- sinki 1995.
Hiekkanen 1994a	Markus Hiekkanen: Uukuniemen Papinniemen Kirkkokallion alueen kirkolliset ja asutus- jäännökset. Kertomus virkamatkasta 14.10.1993. Käsikirjoitus. Museovirasto. Ra- kennushistorian osasto.
Hiekkanen 1994b	Markus Hiekkanen: Kertomus Uukuniemen Papin- niemen muinaisjäännöksiä koskevasta neuvotte- lusta Ritarihuoneella 23.12.1994. Käsikirjoi- tus. Museovirasto. Rakennushistorian osasto.
Killinen 1889	Kustaa Killinen: Muinaisjäännöksiä ja -muis- toja Sortavalan kihlakunnassa. Helsinki 1889.

Aikaisemmat löydöt
(Kansallismuseon hist.os.)

KM 88086:1-14, mm. ristin kappaleita, rautanauvoja, rautapeltiä, kangasta, veitsen-
teriä, pronssipadan katkelma, osa hevosenken-
kää, ikkunalasia, keramiikkapala jne.

KM 93085:1-19: mm. saranarauta, nauvoja, su-
lanutta pronssia, punnus, saapasrauta, kat-
kelma riipusikonia, panssarinuolenkärki, pel-
tiä, kääntöveitsi, tuohenpaloja, soittokellon
kieli (:5c), lukko, nappi, pärepihdin, obraza
(:9), kaksi soittokelloa, ongenkoukkua, vyön-
heloja, peltiä, kantasormus (:19) jne.

KM rahakammio 89006:1-10

KM 93085:3a-j

KM rahakammio 93093 rahakätkö

KM rahakammio 93092 yli tuhannen ruotsalaisen
rahan aarre 1650-luvulta.

lisäksi v.94 lopussa Kansallismuseoon toimi-
tetut löydöt, mm. kaksi kantasormusta, solki,
veitsiä, krusifiksin katkelma, raha (Kustaa
II Adolf ?), yms. (ks. Hiekkanen 1994b)
(löytöpaikat liitteessä 4:1-3)

Raportin sisälllys:

1. Kaivauksen kohde ja tutkimushistoriaa	2
2. Kaivausalue	4
3. Kaivaustekniikka	4
4. Löydetyt rakenteet	5
4.1. Koekaista	5
4.2. Koeojan löydöt	6
5. Koekuopat	6
6. Pintalöydöt	8
7. Yhteenveto kaivauksen tuloksista	9

Liitteet:

LIITE 1:luettelo diakuvista
LIITE 2:luettelo mustavalkokuvista
LIITE 3:1-13 valokuvaliitteet, joista 3:8-13
Uukuniemen kunnalle toimitettuja laserkopioita dioista.
LIITE 4:1-3 peruskarttakopioita 1:20 000 (PK 4124 12), joihin mer-
kitty alueen löydöt Hiekkasen (1994a ja 1994b) mukaan
LIITE 5:yleiskartta 1:250
LIITE 6:tasokartta 1.taso 1:20
LIITE 7:tasokartta 2.taso 1:20
LIITE 8:tasokartta 3.taso 1:20
LIITE 9:detaljikartta 1:10 koekuopat 490/125 ja 520/134
LIITE 10: koeojan löytökartta 1:50
LIITE 11: yleiskartta 1:500. Kirkkokallio ja v. -95 kaivausalueet.
LIITE 12: kopio löytöluettelosta KM (hist.os) 96004:1-28

1. Kaivauksen kohde ja tutkimushistoriaa

Uukuniemen kuntaan kuuluva Papinniemi sijaitsee 2.1 km linnuntietä Uukuniemen kirkosta luoteeseen, Pyhäjärveen työntyvällä niemellä. Niemen pohjoiskärjessä on nykyisin leirintäalue, jonka lisäksi itärannalla neljä kesämökkiä ja niemen tyvessä kaksi vanhempaa maatilaa. Niemen itärannalla on Kirkkokallio, josta 100 m etelään vuoden 1995 kaivausalue sijaitsi (ks. liite 11.). Kirkkokallio on jyrkkä, varsinkin Pyhäjärveltä selvästi erottuva kalliovuori. Papinniemen löytöalueet ovat rakentamatonta, paikoin vaikeakulkuista sekametsää ja kuuluvat yhdelle maanomistajalle. Tarkempi kuvaus Papinniemestä on Hiekkasen tarkastuskertomuksessa (Hiekkänen 1994a:3-5.)

Uukuniemen Papinniemen Kirkkokalliolla on jo pitkään ollut paikkakuntalaisten tiedon mukaan vanha kirkonpaikka. Vuonna 1889 inventoidessaan Sortavalan kihlakuntaa Kustaa Killinen kirjasi ylös aluetta koskevaa perimätietoa. Tuolloin hän mainitsee Papinniemen kirkolliset nimet: Papinniemi, Kirkkokallio ja Alttaripetäjä muistuttavat hänen mukaansa ortodoksisesta ajasta. Hän mainitsee, että Kirkkokalliolla Alttaripetäjän ympärillä on suuri joukko pystyyn nostettuja 2-3 ja 4 korttelin kokoisia kiviä, "hautain merkkejä". "Lähellä Alttaripetäjää olevalla aholla näkyy huoneiden kivijalkoja, uunien sijoja y.m., joka osoittaa että tässä on ollut rakennuksia ja kansankertomusten mukaan on tässä ollut venäläinen pappila. Jyrkän Kirkkokallion vieressä järvestä sanotaan olevan kirkon kello upotettuna". (Killinen 1889:43-44; ks myös Filman 1995b:15 ja 1995a:13-16).

Papinniemen kirkkoon on myös joitain historiallisia lähteitä: Uukuniemi on alkuaan kuulunut Kurkijoen laajaan pogostaan, jossa Papinniemen kirkkoon viitataan vuoden 1642 käräjillä. Uukuniemellä tiedetään myös olleen 1635 ortodoksipappi, mutta kirkon- tai pappilanpaikkaa ei mainita. Samoihin aikoihin 1632 mainitaan myös Uukuniemen luterilainen pappi. (Hiekkänen 1994a:7-8, Kirkisen ja O.Ahokkaan keräämien tietoja perusteella). Yleisesti uskotaan, että paikalla oli ortodoksinen kirkko ja pappila kalmistoineen ja kylineen, joka hävitettiin Kaarle X Kustaan Venäjän sodan (ns. ruptuurisodan) 1656-58 aikaan. Tuolloin ortodoksinen väestö joutui pakenemaan ja alue luterilaistettiin (Filman 1995a:4-9 ja 1995b:23). Kirkon rakentamisajankohta ei ole tiedossa.

Edellä kerrottu perimätieto elää paikkakunnalla edelleenkin (Filman 1995a ja b). Itse alttaripetäjän räjäytti 1950-luvun puolivälissä silloinen maanomistaja mutta petäjän jäännöksiä oli näkyvisä vielä 1995. Petäjä on perimätiedon mukaan kasvanut Kirkkokalliolla olleen ortodoksinen kirkon alttarin kohdalla. Tällä paikalla on edelleen havaittavissa raivattu ala, jota kiertää epämääräisesti maastosta erottuvia kivirivejä ja painanteita (ks. liite 11). Sen sijaan Killisen mainitsemia "huoneiden kivijalkoja, uunien sijoja" ei vuonna 1995 enää pystytty erottamaan.

Kiinnostus Papinniemeä kohtaan nousi merkittävästi 1994, kun Papinniemen Kannaksen talosta kotoisin olevan Olavi Ahokkaan (Pelervontie 1, 00610 Helsinki) Kirkkokalliolta ja sen ympäristöstä löytämät poikkeuksellisen runsaat esinelöydöt julkistettiin. Kaikki tämän kertomuksen alkulehdellä mainitut Kansallismuseoon toimitetut löydöt, ovat Ahokkaan löytämiä. Näistä tärkein lienee yli tuhannen ruotsalaisen rahan aarre (KM 93092), joka rahakammion

tutkija Pekka Sarvaan mukaan on 1650-luvulta (Sarvaksen raportti Hiekkasen 1994a liitteenä).

Samoihin aikoihin vuonna 1994 partiolippukunta Raja-Karhut lippukuntaa vetävän toimiupseeri Ensio Filmanin (os. Lohkopellontie 9 F 13, 00650 Helsinki) johdolla innostui Papinniemen tutkimuksista. Filman kirjoitti talven 1994-95 aikana myös kaksi Uukuniemen historiaa ja mm. Kirkkokalliota käsittelevää kirjaa (Filman 1995a ja b). Ensio Filman teki myös aloitteen po. kesän 1995 kaivauksista. Heinäkuun ensimmäisenä päivänä 1995 Kirkkokalliolle pystytettiin matkamiehen risti partiolippukunnan ja seurakuntien yhteistyönä (kuva liitteessä 3:1). (Kirkkokallion tutkimushistoriasta ks. Hiekkanen 1994a ja b).

Tässä yhteydessä ei tarkemmin käsitellä Papinniemen maan päälle havaittavia muinaisjäännöksiä. Perusteellinen katsaus paikalla nyt havaittavista muinaisjäännöksistä, jotka ovat lähinnä kiviröykkiöitä, -kehiä ja painanteita, löytyy Hiekkasen tarkastuskertomuksesta, jossa hän mm. toteaa "On epäilemättä täysi syy määritellä kallio (so. Kirkkokallio) muinaisjäännöksenä kirkonpaikaksi". Ahokkaan löytöjen perusteella paikalla on ollut perimätiedon väittämä kirkonpaikka, siihen kuuluva pappila ja kylä, johon liittyynee myös kalmisto. "Muinaisjäännösalueena Papinniemen kirkonpaikka ja asuinpaikka on poikkeuksellisen hieno ja ansaitsee kaiken tarvittavan suojelun". (Hiekkanen 1994a:5-6). Tähän astiset löydöt rajautuvat noin 500 metrin matkalle niemen itärannalle (liite 4:1-3) mutta ilman tarkempia tutkimuksia löytöalueen rajoista ei ole selvyyttä.

Kesäkuussa 1995 museoviraston rakennushistorian osastolta Aarre Valo ja Tapio Hirvonen kartoittivat Papinniemeä. Tähän kartoitukseen on myös vuoden 1995 kaivausalue sidottu. Liitteenä 11. on pienennös Valon ja Hirvosen tekemästä kartasta, johon on merkitty vuoden 1995 kaivausalueet. Museovirastolla on tarkoitus jatkaa alueen kartoitusta.

Kaivaukset järjestettiin heinäkuun ensimmäisellä viikolla 3.-8.7.1995, jolloin työvoimana oli lähiseudun partiolaisia ja muita vapaaehtoisia. Uukuniemen kunta maksoi kaivauksen kulut ja järjesti ruokailun läheisellä seurakunnan kesäkodilla. Myös kunnan nuorisosihteerä Katja Kemppinen oli koko viikon mukana kaivaustyössä.

Papinniemen autiokylä sai 5.6.1995 kunnan toimesta pidetyn tiedotustilaisuuden ansiosta runsaasti julkisuutta päästen mm. TV:n pääuutisiin. Julkisuus jatkui kaivaustenkin aikaan ja paikalla kävi päivittäin runsaasti toimittajia ja muuta yleisöä. Kaivauksen aikana oli helppo huomata miten suuri innostus Uukuniemellä on "karjalaista autiokylää" kohtaan (tätä nimitystä paikasta on alettu käyttää). Kaivauksen toteutumisesta on kiitettävä partiolippukuntaa, kuntaa sekä innokasta vapaaehtoistyövoimaa, josta erikseen on mainittava Olavi Ahokas ja Ensio Filman. Viikon aikana työ edistyi erittäin ripeästi eivätkä sade tai muut vastoinkäymiset haitanneet työntekoa.

2. Kaivausalue

Vuonna 1995 päätettiin tutkia arvokkaaksi tiedetyn alueen reunoja, koska sekä aikaa että rahaa oli niukasti. Kaivausalue sijoitettiin löytöalueen reunamille, paikkaan missä tutkimukset oli mahdollista viedä läpi yhdessä viikossa. Museovirasto oli myös toivonut, että kaikkein arvokkain alue, eli olettu kirkonpohja jätettäisiin tässä vaiheessa rauhaan. (Hiekkanen 1994b).

Koska Papinniemi suurimmaksi osaksi on erittäin ryteikkoista ja vaikeakulkuista, valittiin kaivausalueeksi harvapuustoinen ja kivettömältä näyttävä alue Kirkkokallion lounaispuolelta, loivasti länteen päin laskeutuvasta rinteestä (liite 5 ja 11). Paikka on suhteellisen lähellä Ahokkaan löytöpaikkoja ja sinne on helppo päästä kesämökeille kulkevalta tieltä. Tavoitteena oli selvittää ulottuuko autiokylä ja siihen mahdollisesti liityvä kalmisto tälle alueelle. Juuri tältä alueelta ei ollut aikaisempia löytöjä.

Kaivaus aloitettiin vetämällä metrin levyinen ja 13 metriä pitkä koeoja kohtisuoraan korkeuskäyriä vastaan koillisesta lounaaseen. Tältä kohtaa ei oltu aiemmin saatu mitään löytöjä. Koekaistan ympäristöön, pääasiassa itäpuolelle ja ylärinteeseen tehtiin 18 kpl neliömetrin kokoista koekuoppaa 10 metrin välein.

3. Kaivaustekniikka

Kaistan koordinaatit olivat x 499-500 ja y 100-113 niin että y kasvoi koilliseen ja x luoteeseen. Koko rinteelle vedetty koordinaatisto näkyy yleiskartasta liite 5. Ruudut numeroitiin lounaispaalun mukaan. Kaivaustekniikkana oli tasokaivaus, turpeen poiston jälkeen maa puhdistettiin lastoilla ja saatiin 1. taso esille. Tämä piirrettiin, vaaittiin ja kuvattiin, minkä jälkeen kaivettiin aluksi 5 cm ja sen jälkeen toiset 5 cm kaivauslastoilla alaspäin ja saatiin 2. taso esille. Koekaistasta dokumentoitiin piirtäen ja valokuvin kaikkiaan kolme tasoa (liite 6-8.). Kaivauksen pinta- ja pohjaluvut on merkitty 3. tason karttaan (liite 8.) mistä näkee, että koekaistalla kaivettiin turpeen pinnan alta noin 30 cm syvälle, minkä jälkeen tuli vastaan puhdasta pohjamaata. Koeojaan kaivettiin lopuksi lapiolla syvempiä pistoja.

Koekuopat tutkittiin pääosin tasoittain tai lapiolla, jolloin maa seulottiin. Koeojan kaikki tasot kuvattiin sekä mustavalko- että värifilmille - myös kohtisuoraan alaspäin. Kaikki koekuopat valokuvattiin joko mv- tai diafilmille, muutamat molemmille. Diafilmin loppumisen vuoksi koekuopan 520/134 kiveystä ei ole kuvattu diafilmille, vaan ainoastaan mv-filmille. Liitteinä 3:8-13 olevissa suurennoksissa terävyys on laserkopioinnin takia heikompi kuin alkuperäsissä dioissa.

Kaivauksen aikaan Olavi Ahokas tutki myös metallinpaljastimella lähiympäristöä.

Muutamit kaivauksella löydetyt rakenteet, so. likamaa-alueet koekuopissa 490/125 ja 520/134 (liite 9), dokumentoitiin tarkemmin ja niihin kaivettiin myös profiilileikkaus jotta rakenteen syvyys saataisiin selville. Kaivauksella otettiin myös hiili- ja maaperänäytteitä, joita ei tammikuuhun 1996 mennessä oltu varojen puutteessa analysoitu.

Kaiken kaikkiaan vuonna 1995 tutkittiin yhteensä 31 m² jotka kattoivat yhteensä 1974 m² alueen. Ainoa ko. alueelle selvästi maanpinnalle näkyvä rakenne oli kiviroykkiö ruudussa 480/105, jonka viereen kaivettiin koekuoppa. Museoviraston yleiskarttaan on merkitty myös muita mäellä olevia matalia, epäselviä kivikasoja.

Kiintopisteeksi valittiin kivi koekaistan itäpäädyistä 7 m pohjoiseen (merkitty yleiskarttaan, liite 5). Kiintopisteen lukema oli koko kaivauksen ajan 111. Kiintopistettä ei kaivauksen aikaan siirretty korkeuspisteisiin, koska korkeuspiste oli kolmen kilometrin päässä. Korkeuspisteen siirto jäi valitettavasti tekemättä vuonna 1995, minkä vuoksi tätä rapoorttia ja karttoja tullaan keväällä 1996 täydentämään korkeusluvuilla meren pinnan yläpuolelta.

4. Löydetyt rakenteet

4.1. Koekaista

Koekaistan maaperä oli kivien sekaista hiekkaa ja soraa, jossa oli heti turpeen alla hiilenhippuja. Hiilelle löytyy luonnollinen selitys siitä, että koko niemi on aikoinaan kaskettu.

Maaperässä oli koko kaistan alueella jonkin verran 10-20 cm kokoista kiveä ja kaistan keskivaiheilla muutama 60-80 cm kokoinen isompi kivi. Molemmissa päädyissä oli pienempää kiveystä, koillispäädyssä selvempää, mitkä molemmat tulkittiin luonnonkiveykseksi. Kaistan keskiosa oli kivettömintä ja siinä oli 2. tasossa näkyvissä selvä "savipatja". Mikäli Papinniemiellä kaivetaan jatkossa, kannattaa panna merkille alueet, joissa kiveystä on vähemmän, koska kyseessä voi olla keskiaikainen pelto.

Koekaistassa oli vain yksi selvä ihmisen tekemä rakenne, hiiltynyt parrun kappale, joka oli 20-30 cm syvyydessä ruuduissa 500/102-103 (ks. liite 3:5 ja :12). Sen lisäksi oli muutamia mahdollisesti luonnonmuovaamia ilmiöitä, itäpäädyn luonnolliseksi tulkittu kiveys ja em. keskiosan kivettömyys ja tällä alueella ollut savipatja. Seuraavassa tarkempi kuvaus ko. rakenteista:

Koillispäädyn luonnonkiveys:

Koekaistan koillispäädyssä havaittiin heti turpeen poiston jälkeen noin 150 cm matkalla kiveystä, joka tuli seuraavissa tasoissa selvästi esiin. Kiveys koostui tasakokoisista noin 10-20 cm kokoisista kivistä. Kiveyksen yhteydessä ei ollut nokea tai löytöjä. Kiveys vaikutti luonnonmuodostumalta, lähinnä tuli mieleen rantamuodostuma. Kiveyksen reunassa ei ollut mitään selvää rajaa, mikä viittaisi esimerkiksi talonpohjaan. Kiveys jatkui aina 3. tasoon saakka ja se poistettiin kokonaan. (liite 3:4).

1. tasossa keskiosan mullan ja saven sekainen alue:

Koekaistan keskiosassa, ruuduissa y 107-110 tuli esiin heti 1. tasossa mullansekainen alue, jonka molemmiin puolin oli pientä kiveystä. 2. tasossa multa vaihtui saveksi, eli kaistassa oli tällä kohtaa vajaat 10 cm paksu "savipatja", missä maa ei ollut erityisen sekoittunutta. Savipatjaa ei ollut enää havaittavissa 3. tasossa. On mahdollista, että tämä kaistan keskiosa on raivattu peltoa varten. Tälle epäilylle ei ole olemassa tarkempaa perustelua, koska mitään auranjälkiä tms. ei paikalta löydetty. Alue oli myös 3. kerroksessa sangen kivistä.

Hiiltynyt parrun pala välillä y 102-104.

2. tasossa tuli esiin hiiliesiintymä pienehköltä alueelta ruudun 500/102 itäpäädyistä mikä jatkui vähän ruudun 500/103 puolelle. Se osoittautui hiiltyneeksi parruksi. Siitä otettiin näyte mutta parrua ei poistettu vaan se haudattiin maahan alkuperäiselle paikalleen. Parru oli pituudeltaan 50 cm itä-länsisuunnassa. Parrun länsipuolella oli 30 cm pitkä ja 50 cm leveä parrusta irronnut hiiliesiintymä, joka jatkui koekaistan eteläpuolelle. Parru ulottui 3. tasoon ja vähän senkin alapuolelle. (liite 3:5 ja :12).

4.2. Koeojan löydöt

Koeojasta löytyi kaikkiaan 10 luetteloitua löytöä (96004:1-10), joista kuusi oli lasittamatonta, ilman dreijaa tehtyä keskiaikaista keramiikkaa. Samanlaista keramiikkaa on löydetty tiettävästi muiltakin Itä-Suomen asuinpaikoilta.

Lasitettua, dreijalla tehtyä uudempaa keramiikkaa oli yksi palanen, lisäksi löytöihin kuului yksi pala lasia ja palanutta savea. Lisäksi luettelointiin palanen painavaa murenevaa kiveä. Metalliesineitä ei koeojasta löytynyt. Löydöt sijoittuvat tasaisesti koko kaistan pituudelle ilman selviä keskittymiä. Löytöjä ei ole kolmesta lounaisimmasta ruudusta. Löytöjen perusteella koeoja ei ollut asuinpaikan keskusalueen ja tai esim. asumuksen lähellä. (liite 10 ja 12).

5. Koekuopat

Koekuopat kaivettiin kuopan kivisyydestä riippuen pääasiassa käsin lastalla tai lapiolla, jolloin jälkimmäisessä tapauksessa maa seullottiin. Koekuoppien sijanti näkyy yleiskartassa (liite 5). Kaikkia kuoppia ei pystytty kaivamaan tasan 10 m päähän toisista isojen kivien vuoksi. Tällöin kuoppa kaivettiin niin lähelle oikeaa paikkaansa kuin mahdollista. Kuopat numeroittiin lounaisnurkan mukaan. Kuoppia kaivettaessa alarinne, eli kaivauslaueen länsipuoli osoittautui kivisemmäksi kuin rinteen yläosa.

Kustakin koekuopasta allekirjoittanut tai kaivaja itse teki muistiinpanot, joihin merkittiin kuopan syvyys, maakerrosten paksuus, kivisyys ja mahdolliset rakenteet ja löydöt sekä piirrettiin käsivarainen piirros. Kuopan kuvaus tarkistettiin paikan päällä. Kunkin kuopan pinta myös vaaittiin. Kuopat kaivettiin pohtaaseen pohjahiekkaan saakka ei noin 45-60 cm syviksi. Kaikki koekuopat valokuvattiin. Tarkempi piirros tehtiin vain niistä kahdesta kuopasta, 490/125 ja 520/134, joista löytyi rakenteita (liite 9).

Kuoppien sijoittelussa oli tarkoitus "haarukoida" koekaistan lähiympäristö mutta sijoitteluun vaikutti myös epäily siitä, että mahdolliset löydöt ovat enemmänkin ylä- kuin alarinteessä. Näin tuli koekuoppien avulla tutkittua itä-länsisuunnassa 47 m pitkä ja etelä-pohjoissuunnassa 42 m pitkä alue. On aivan mahdollista, että koekuoppien väliin on jäänyt merkittäviäkin rakenteita, joten ei voi pitää missään nimessä varmana, että em. tutkitulla alueella ei olisi muinaisjäännökseen liittyviä rakenteita.

Koekuoppien löydöt ja rakenteet:

Lähes kaikki kuopat olivat löydöttömiä ja ilman mitään ihmisten tekemiä rakenteita. Jonkinlaisia ihmistoiminnasta kertovia merkkejä tai löytöjä löytyi seuraavista kuopista. Niiden sijainti on merkitty liitteisiin 5 ja 11. Kuoppien löydöt (päänro 96004:n alarno, ks. liite 12) on myös mainittu.

Koekuopat, joista löytyi esineitä, rakenteita tai kulttuurimaata:

480/105: Hiiltä 20-25 cm syvyydessä, missä myös värjäätynyttä maata. Koekuopan paikkaan siirrettiin 70 cm kiviröykkiön takia 70 cm etelämmäksi.

480/114,5: palanut kivi ja tiilenmurunen. Kuoppa muuten savensekaista, pienten kivien täyttämää maata. Kuopassa oli myös pitkä 30 cm leveä kivi.

491/104: Pinnassa hiilenhippuja mutta muuten puhtaan näköistä maata. Löytöinä seulasta yksi mahdollinen hiomakiven kappale (alanro :11).

490/125: Runsaasti kiviä sisältänyt kuoppa, jonka länsireunassa oli kiinni myös lähes metrin mittainen kivi. Kuopan eteläreunasta näkyi heti turpeen poiston jälkeen nokinen kulttuurimaa-alue, joka jatkui kuopan eteläpuolelle. Noin 30 cm syvyydessä se muutti noen ja vaalean hiekan sekaiseksi maaksi. Kuopan eteläprofiilissa kuoppa oli selvästi näkyvässä. Rakenne, jolle ei kentällä pystytty antamaan selvää tulkintaa piirrettiin ja valokuvattiin. (ks. liite 9).

500/134: Pintaturpeesta löytyi kolmipiikinen hela tai jääkenkä (alanro :12). Kuopan keskellä oli selvä hiiliesiintymä, joka jatkui 40 cm syvälle. Hiilen seassa ei ollut mitään ainesta eikä esiintymä jatkunut kuopan reunoille. Hiilestä otettiin näyte.

500/145: Ruudun keskellä pystyssä litteä kivi ja koillisnurkassa pinnassa hiilenpaloja. Löytöinä pieni palanen palanutta savea (alanro :13).(kuva ks. Liite 3:7).

510/105: Ruudusta löytyi savitiivistettä ja keramiikanpala (alanrot:14 ja :15). Ruutu muutoin erittäin kivinen, luoteisnurkassa keltapunaista karkeampaa maata.

510/125: Pinnassa litteä 30x30 cm kokoinen laakakivi. Kuopan itä- ja koillisreunassa tiiviisti pakkautunutta pientä halk. 5 cm. kiveystä, jonka joukossa nyrkinkokoisia kiviä. Hiilenhippuja tasaisesti koko syvyydellä. Löytöinä pinnasta tumma pii-iskos.

512/115: Pinnassa hiilenhippuja ja sekoittunutta maata. Kivetöntä, savipit. maata. Savi pinnassa ja sekoittunut hiilipitoiseen maahan.

521/124: Tämä kuoppa tehtiin aivan Ahokkaan metallinpalajstimella löytämän naulakeskittymän eteläpuolella, joten on selvää, että nauvoja löytyi tästä kuopasta. Kuopassa oli vähänlaisesti pieniä kiviä. Löytöinä luoti, nauvoja ja musta keramiikanpala (alanrot :16-19). Pinnan jälkeen kuopan maa oli tummaa hiilensekaista hiekkaa. Kuopan keskikohdassa maa oli muuta aluetta pehmeämpää. Muuten

maaperässä ei ollut ihmistoiminnan jälkiä.

520/134: Koekuopassa jossa oli nyrkinkokoisista kivistä tehty pyöreä halk. 60 cm pyöreä kiveys, jonka keskellä oli kulttuurimaata. Rakenne kaivettiin puolikkaana pois niin, että ensi kaivettiin kuopan pohjoispuolisko 20 cm alaspäin, jotta rakenteen syvyys selviäisi. Rakenne oli turpeen pinnasta mitaten 23-33 cm syvyydellä, eli 10 cm paksu. Hiiltä oli vähän minkä perusteella se olisi lähinnä paalunjälki tosin rakenteen ohuus hankaloittaa tulkintaa. Kuopan koillisnurkassa oli hienoa, muuta maata tummempaa hiekkaa. (ks. liite 9 ja 3:6). Ei löytöjä.

Koekuoppien numeroinnin lievä epäsystemaattisuus selittyy sillä, että aina kuoppaa ei voitu kaivaa juuri siihen kohtaan kuin oli tarkoitus ja kuoppa on numeroitu lounaisnurkan mukaan.

Yhteenvedona kuoppien löydöistä ja niistä löydetyistä rakenteista voidaan sanoa, että koekuopat, joista löytyi joitain - tosin vähäisiä - merkkejä ihmisen toiminnasta, keskittyvät ylärinteeseen, koekaistan koillispuolelle. Ne kaksi kuoppaa, 490/125 ja 520/134, joissa oli selvästi ihmisen tekemäksi tulkittava rakenne, sijoituivat myös ylärinteeseen. Näistä jälkimmäinen, mahdollinen paalunjälki, sijaitsee runsaat viisi metriä pohjoiseen alueesta, mistä löytyi pinnasta runsaasti kotkattuja rautanauloja.

Koekuopista löytyi yhteensä 9 luetteloitua löytöä (alanrot :11-19), joista yksi mahd. hiomakiven katkelma, luoti, jääkenkä, kaksi saviastian palaa, kaksi rautanaulaa ja palaneen saven palaa. Selvää keskittymää ei löydöissä ole. Metallilöydöt kuopassa 519/124 liittyvät sen itäpuolella olevaan metallikeskittymään (ks. liite 5.). Vaikutti kuitenkin siltä, että alarinteen (y 95-110) koekuopat olisivat olleet löydöttömpiä ja puhtaampia kuin ylärinteen kuopat. Koekuoppien perusteella jatkossa tutkimuksia olisi syytä jatkaa ylärinteessä, jos halutaan etsiä varsinaista "kadonnutta kylää".

6. Pintalöydöt

Kuten edellä mainittiin, Olavi Ahokas ja muutkin kaivajat tutkivat viikon aikana metallinpaljastimella kaivausalueen ympäristöä, jolloin löytyi muutamia esineitä. Tuolloin tuli esiin selvä rautanaula- ja levykeskittymä välillä x 505-520, y 125-128, mitä ei ryhdytty sen tarkemmin tutkimaan (ks. liite 5). Tätä lukuunottamatta esineillä ei tuntunut olevan selviä keskittymiä. Löytöjä (rautaesine:20 ja raha :21) löytyi myös alarinteestä ja nauloja :24 kauempaa 50 m koilliseen kaivausalueesta. Alarinteestä löytynyt raha (:21), jota ei tätä kirjoitettaessa oltu tarkemmin tutkittu, on venäläinen, mahdollisesti 1700-luvulta tai aikaisintaan 1600/1700-luvun vaihteeseen ajoittuva (ks. yleiskartta, liite 5).

Aikaisempien löytöjen perusteella Papinniemellä on runsaasti metallilöytöjä. Metallinpaljastin antoi signaaleja enemmänkin, mutta löytöjä ei kaivettu ylös, koska ei ollut aikaa niiden dokumentointiin ja summittainen kaivelu olisi hankaloittanut myöhempiä tutkimuksia. Koekuoppia ei sijoitettu em. paljastinlöytöjen paikoille vaan alue tutkittiin alkuperäisen suunnitelman mukaan 10 metrin välein. Eri yhteyksissä on sekä allekirjoittaneen että Markus Hiekkasen toimesta kielletty käyttämästä metallinpaljastinta alu-

eella muutoin kuin kaivausten yhteydessä.

7. Yhteenveto kaivauksen tuloksista

Lyhyesti voidaan todeta, että kaivaus tuotti lyhyeseen aikaan ja pieneen budjettiin nähden erinomaisen tuloksen mistä kiitos kuuluu pitkiä päiviä tehneelle vapaisehtoistyövoimalle, partiolippukunta Raja-Karhuille ja Uukuniemen kunnalle. Kaivauksen tuloksena saatiin kartoitettua pieni ala laajalta ja poikkeuksellisen arvokkaalta muinaisjäännösalueelta. Esinelöytöjä tuli kaivauksella 25 kpl, joista suurin osa oli lasittamatonta keramiikkaa ja rautanauvoja. On mahdollista, että koeojan aluetta olisi raivattu peltoa tai laidunta varten, tosin tästä ei saatu selviä merkkejä. Jatkossa Papinniemellä kannattaa kyllä panna merkille mahdolliset raivatut alueet, koska ne voivat olla keskiaikaisten peltojen jännöksiä.

Rakenteiksi tulkittavia jäännöksiä löytyi kolme: 1) koeojasta hiiltynyt parrun pätkä, joka ei kuitenkaan selvästi näyttänyt olevan peräisin mistään rakennuksesta. 2) Yhdestä koekuopasta 520/134 pyöreä kiveys, joka voi olla paalunjäki tms. ja 3) Koekuopasta 490/125 kulttuuri- ja hiilimaa-alue, jonka merkitystä ei pystytty tulkitsemaan.

Vuoden 1995 kaivausten tuloksena voidaan todeta, että Papinniemellä kannattaa ehdottomasti jatkaa tutkimuksia. Sieltä saatujen löytöjen määrä on jo nyt Suomen oloissa poikkeuksellisen suuri. Asuinpaikan jäännöksiä kannattanee enemmän etsiä ylärinteestä, vuoden 1995 kaivausalueen itä- ja pohjoispuolelta.

Turussa 5.3.1996

Leena Lehtinen, FK
kaivaustenjohtaja

KM (Kansallismuseon hist.os.) päänumero 96004

Uukuniemi Papinniemi 1995

*Historiallisen ajan asuinpaikkalöytöjä, jotka
FK Leena Lehtinen kaivautti Uukuniemen Papinniemen
Kirkkokallion asuinpaikalta 3.7.-8.7.1995.*

*Ks. Leena Lehtisen kaivauskertomus museoviraston
historian osaston arkistossa.*

Diar. 13.2.1996

Luetteloinut Leena Lehtinen

Löydöt luetteloitu alanumeroittain lounaasta alkaen
ruuduittain ja ilmoitettu löytöpaikan tarkat koor-
dinaatit, jos ne on on tiedossa.

KOEOJA

Ruutu 500/103

Kerros 2.

1. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 8.36 g
Koristamaton palanen hiekkasekoitteista hyvälaa-
tuista koristamatonta keramiikkaa. Tehty ilman
dreijaa. Lasittamaton. Ulkopinta musta, sisäpinta
vaaleanruskea.
Löytöpaikan koord. 499,69/103,04. 2. kerroksen
ylempi puolisko.

Ruutu 500/104

Kerros 1.

2. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 3.27 g.
Pieni palanen lasittamatonta keramiikkaa. Hyvälaa-
tuista, tehty ilman dreijaa. Sekoitteena hiekkää.
Molemmat pinnat vaaleanruskeita.
Löytöpaikan koord. 499,30/104,80. 1. kerroksen alem-
masta puoliskosta.

Ruutu 500/105

Kerros 1.

3. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 3.32 g.
Pieni palanen lasittamatonta keramiikkaa. Hyvälaa-
tuista, tehty ilman dreijaa. Sekoitteena hiekkää.
Sisäpinta vaaleanruskea, ulkopinta musta.

Löytöpaikan koord. 499,35/105,12. 1. kerroksen alem-
masta puoliskosta.

Kerros 2.

4. SAVIASTIAN PALOJA, 2 kpl, 7.17 g.
Kahteen osaan lohjennut keramiikanpala. Lasittamaton
ta heikkasekoitteista keramiikkaa. Ulkopinta musta,
sisäpinta vaaleanruskea. Löytynyt yhtänä palana,
lohjennut kaivettaessa.

Löytynyt seulasta, 2. kerroksen alempi puolisko.

Ruutu 500/107

Kerros 1.

5. PAINAVAA KIVEÄ, 1 kpl, 39.3 g.
Pieni palanen mustaa, helposti murenevaa, painavaa kiveä. Kivessä ei näy työstön jälkiä.

Löytöpaikan koord. 499,50/107,50. 1.kerroksen ylempi puolisko.

Ruutu 500/108

Kerros 1.

6. LASINPALANEN, 1 kpl, 0.9 g.
Pieni palanen virhertävää lasia.

Löytöpaikan koord. 499,68/108,48. Löytynyt 1. kerroksen pohjasta.

Ruutu 500/110

Kerros 1.

7. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 2.74 g.
Pieni palanen laisttamaton keramiikkaa, jonka ulkopinta musta ja sileä, sisäpinta karkeampi vaaleanruskea. Keramiikkaa ei ole tehty dreijalla.

Löytöpaikan koord. 499,80/110,00 (+-20 cm). Löytynyt 1. kerroksen pohjasta.

8. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 2.41 g.
Palanen lasitettua keramiikkaa. Vaalean kellanruskeaa, dreijalla tehtyä uudempaa keramiikkaa, jonka ulkopinnassa kiinni vaaleaa kellanvihreää lasitusta.

Löytöpaikan koord. 499.30/110. Löytynyt 1. kerroksen pohjasta.

Ruutu 500/111

Kerros 1.

9. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 3.6 g.
Palanen kovaa, hienojakoista, lasittamatonta keramiikkaa. Väri vaaleanruskeaa.

Löytöpaikan koord. 499,49/111,60. Löytynyt 1. kerroksen pinnasta.

Ruutu 500/112

Kerros 1.

10. PALANUTTA SAVEA TAI TIILTÄ ?, 2 kpl, 0.5 g.
Kaksi pientä murusta palanutta savea tai tiiltä.

Löytynyt 1. kerroksen alemmasta puoliskosta.

KOEKUOPAT

Koekuoppa 491/104

11. LOHJENNUT KIVI, 1 kpl, 77.8 g.
Palanen lohjennutta kiveä, jossa voi olla hionnan jälkiä. Voi olla hioinkiven tms. kulmasta.

Löytynyt seulasta 10-40 cm pinnasta.

Koekuoppa 500/134

12. JÄÄKENKÄ ?, 1 kpl
Rautaesine, jossa lyhyt piikki. Kantaosa kaksinkerroin käännettyä rautatankoa, joita toisessa em. piikki. Voi olla hevosen jääkenkä. Piikin pituus 18 mm (mukana kanta), kannan pit. 21 mm.

Löytynyt ruudun pintaturpeesta.

(piirros)

Koekuoppa 500/145

13. PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, 1.3 g.
Pieni palanen palanutta savea.

Löytöpaikan koord. 499,40/145,40. 2. kerroksen ylemmästä puoliskosta.

Koekuoppa 510/105

14. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 3.81 g.
Palanen kovaa, hienojakoista, lasittamatonta keramiikkaa. Väri vaaleanruskeaa.

Löytöpaikan koord. 509,87/105,7. Löytynyt 2. kerroksesta.

15. PALANUTTA SAVEA, 2 kpl, 0.72 g.
Kaksi pientä palaa palanutta savea. Olleet löydettäessä yhtenä palana.

Löytöpaikan koord. 509,63/105,25. Löytynyt 2. kerroksesta.

Ruutu 521/124

Kerros 1.

16. RAUTANAULA, 1 kpl.
Taivutettu U:n muotoon (kotkattu). Kanta suorakaiteen muotoinen. Väli kannan ja taivutus- kulman välillä 21 mm.

Löytöpaikan koord. 520,08/124,10.

(piirros)

17. SAVIASTIAN PALA, 1 kpl, 1.62 g.
Teräväkärkisen kolmion muotoinen musta keramiikan-
palanen. Palassa taivutus minkä perusteella se on
peräisin pohjan taiteesta.

Löytöpaikan koord. 520,78/124,05.

18. LUOTI, 1 kpl, 7.16 g.
Lyijyluoti, jonka toinen puoli tasainen.
Pit. 11 mm, halk. 10 mm.

(piirros)

19. RAUTANAULA JA RAUDAN MURU, 1 kpl.
Taivutettu (kotkattu) rautanaula, jonka kannasta
lohjennut palanen. Löytöpussissa oli myös pieni
palanen rautaa, mikä voi liittyä tähän naulaan.
Kanta isohko, siitä lohkesi iso palanen kaivauksen
jälkeen.
Pit. (kanta-taive) 21 mm, kannan pit. 15 mm (ennen
lohkeamista).

Löytökerrosta ei ilm, ruudun kaikki löydöt tulivat
0-20 cm syvältä.

KAIVAUSALUEIDEN ULKOPUOLELTA SAADUT LÖYDÖT
Löytyneet metallinpaljastimella.

20. RAUTAESINE, 1 kpl, 81.84 g.
Lohjannut palanen rautaesine, voi olla ison
rautapiikin kanta. Palassa on sileä, kaareva ulko-
pinta, josta lähtee piikkimäiseksi lohjennut osa.
Palan kork. 41 mm, "kantaosan" koko 33 x 25 mm.

Löytöpaikan koord. 479,50/99,50. Löytynyt noin 8 cm
syvältä, pintaturpeen alaosasta.

21. KOLIKKO, 1 kpl.
Venäläinen kolikko, jonka kruunapuolella epäselvä kohokuvio, klaavapuolella epäselvä venäjänkielinen teksti 40 ПЕЯКО,ава (ks. piirros).
Mahdollisesti kopeekka, jonka ajoitus aikaisintaan 1600/1700-lukujen taite ?
Kolikon halk. 25 mm.

Löytöpaikan koord. 485.90/103.50, löytynyt metallinpaljastimella turpeesta noin 5-7 cm syvältä.

(piirros)

22. RAUDANPALA, 1 kpl
Kolmionmuotoinen raudanpala tai tasakantainen nuolenkärki. Pit. 38 mm, lev. max 9 mm.

Löytöpaikan koord. 499,50/162,30. Löytynyt metallinpaljastimella pintaturpeesta.

23. RAUTANAULAN PALA, 1 kpl
Varren päästä katkennut rautanaula. Kanta suorakaiteen muotoinen. Kannan koko 16 x 7 mm, vaaren pituus 22 mm.

Löytöpaikan koord. 501,12/110,30. Löytynyt metallinpaljastimella pintaturpeesta.

24. RAUTANAULOJA, 3 kpl
Eri tavoin taivutettuja (kotkattuja) rautanauloja 3 kpl. Kahden kanta pyöreä, halk. 10 mm, yhden pienempi, suorakaiteen muotoinen. Naulojen pituudet max 38 mm. Kannan ja taivutuskulman väli yhdessä naulassa 22 mm.

Löytöpaikan koord. 519,00/126,20. Löydetty metallinpaljastimella pintaturpeesta.

(piirros)

25. RAUTALEVYN KAPPALE, 1 kpl.
Kappale rautapeltiä, koko 60 x 40 mm.

Löytöpaikan koord. 50 cm tarkkuudella r. 520/127.
Löydetty pintaturpeesta metallinpaljastimella.

MAANÄYTTEET

26. HIILINÄYTE, 82.14 g.
Otettu koejasta löytyneestä hiiltyneestä parrusta.
Koord. 499,56-60/102,84-94. 36-33 cm turpeen pinnasta.
27. HIILINÄYTE, 16.0 g.
Palanen hiiltynyttä puuta. Otettu koejasta löytyneestä hiiltyneestä parrusta.
Koord. 499,60/102,95. 35 cm turpeen pinnasta.
28. HIILINÄYTE, 11.85 g.
Hiilensekaista maata.
Koord. 499,15/109,93 (korkeusluku 232, kp 111).

Lisäksi on muutamia maanäytteitä, joita ei ole luetteloitu.

DA 18 Kocaja tasossa 1. lounaasta

DA:37 Koeja tasosta 2. lounasta.

BB:23 *Uusikaupunki 3. Louhaasta.*

DB:22 Kneofa tarosoa 3. Kai Mises, da.

DB:6 koesian mudussa 500/102-103 löytynyt hiltynyt parru. -
Taso 2-3. ylhäältä pohjoisesta.

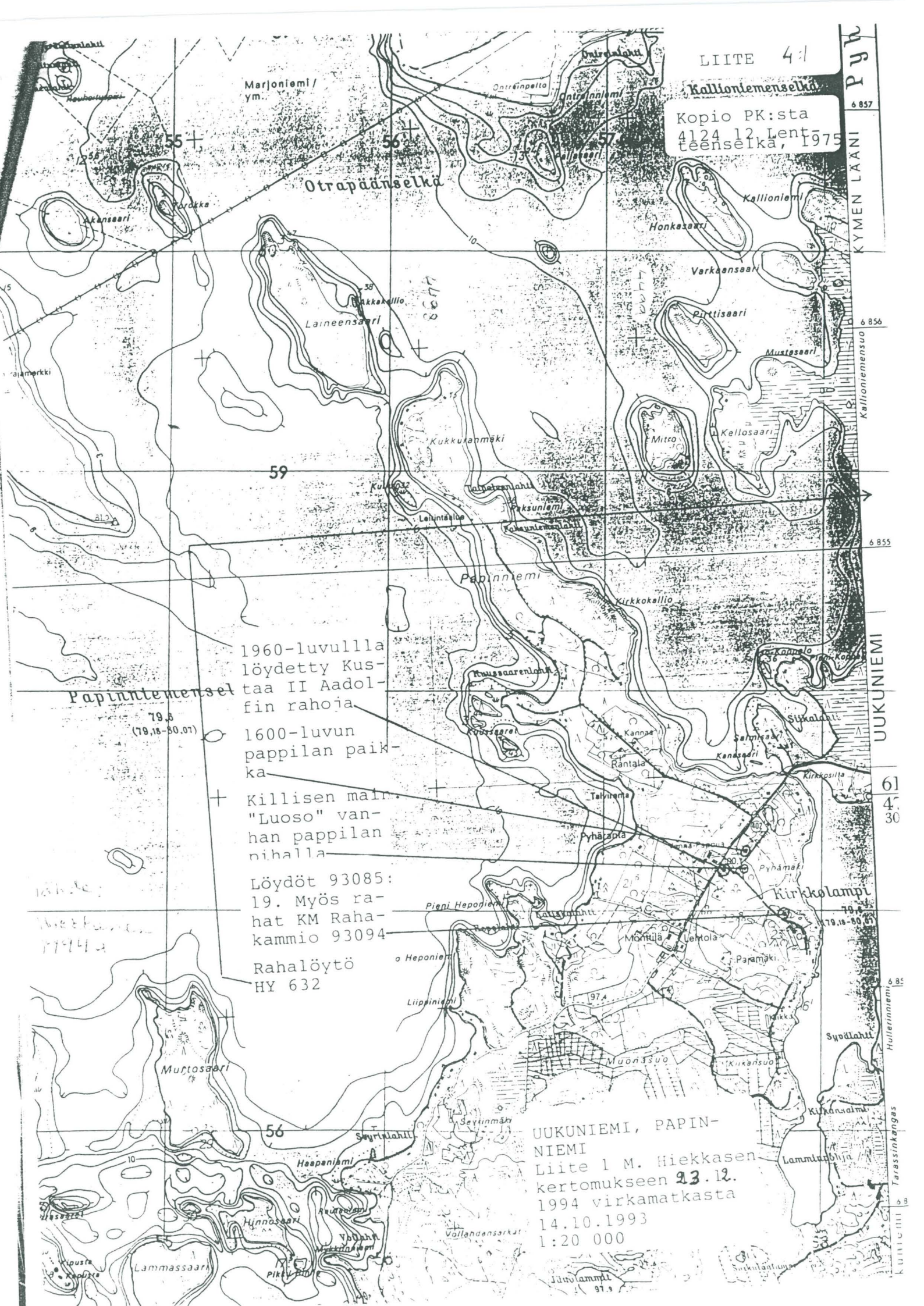

DB:34

Koelnoppa 490/125 luoteesta. Kuvattu maataikku
yhtiöllä vasemmalla.

Kallioniemenselkä
Kopio PK:sta
4124 12 Lent
teenselkä, 1975

PYK
6 857
KYMEN LAANI
6 856
Kallioniemensuo
6 855
UUKUNIEMI
61
47
30
6 85
Hullerinniemi
6 85
Tarassin Kangas
6 85
Kuntieniemi

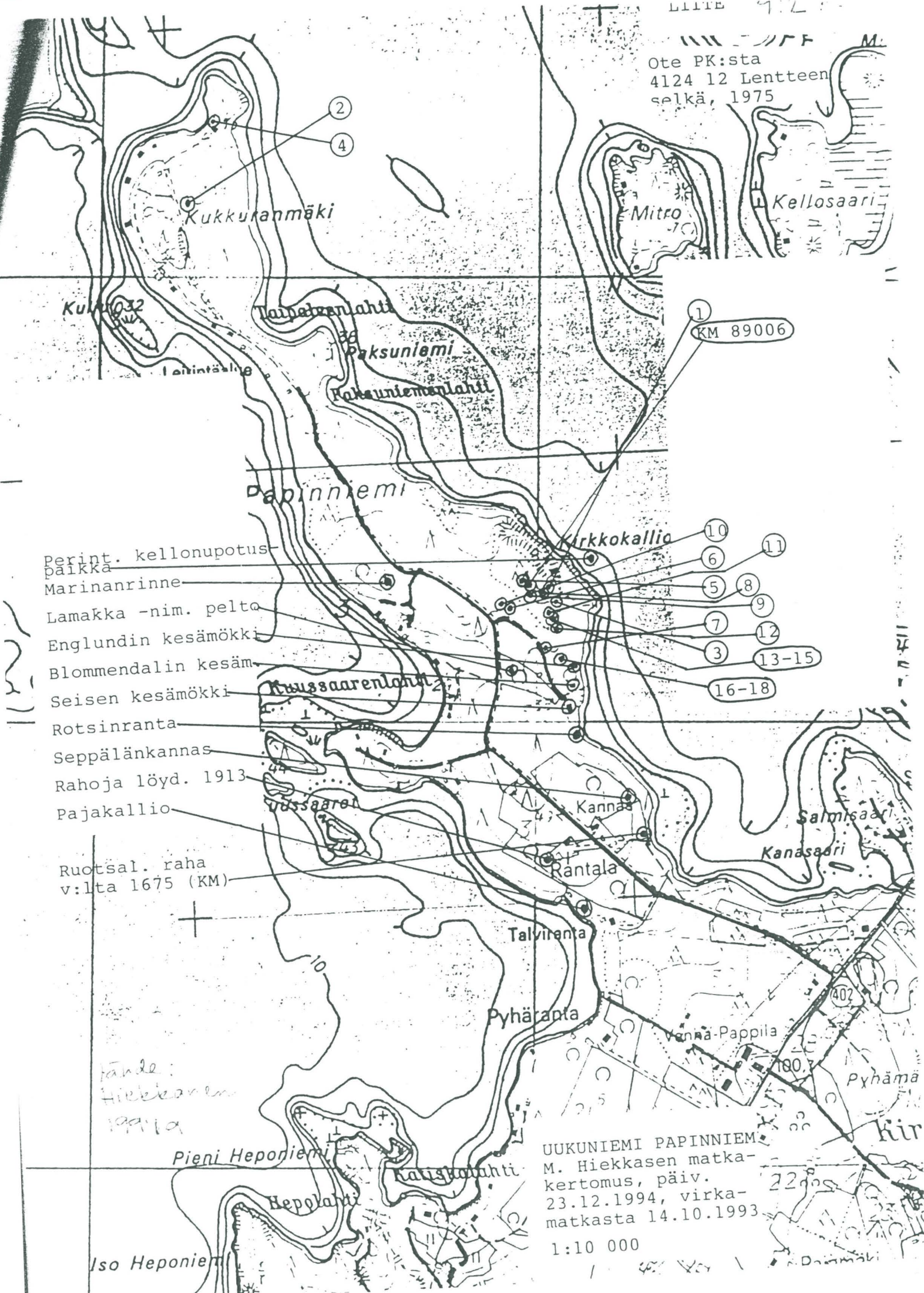

1960-luvulla
löydetty Kus-
taa II Aadol-
fin rahoja
1600-luvun
pappilan paik-
ka
+ Killisen main.
"Luoso" van-
han pappilan
nihilalla
Löydöt 93085:
19. Myös ra-
hat KM Raha-
kammio 93094
Rahalöytö
HY 632

16.10.1994
Mestari
17944

UUKUNIEMI, PAPI-
NIEMI
Liite 1 M. Hiekkasen
kertomukseen 23.12.
1994 virkamatkasta
14.10.1993
1:20 000

Ote PK:sta
4124 12 Lentteen
selkä, 1975

Perint. kellonupotus
paikka

Marinanrinne

Lamakka -nim. pelto

Englundin kesämökki

Blommendalin kesäm.

Seisen kesämökki

Rotsinranta

Seppälänkannas

Rahoja löyd. 1913

Pajakallio

Ruotsal. raha
v:lta 1675 (KM)

Fände:
Hiekkasen
Pappila

UUKUNIEMI PAPINNIEMI
M. Hiekkasen matka-
kertomus, päiv.
23.12.1994, virka-
matkasta 14.10.1993
1:10 000

22 joulukuuta 1994

Daamäki

Kop. 1:10 000 PK:sta 4124 12 LENTTENSELKÄ, 1975, päällepain. 1987

LIITE 3

M. Hiekkasen kertomukseen 27.12.994
neuvottelusta 23.12.1994

OLAVI AHOKKAAN
JOULUKUUNNASSA 1994
TOIMITAMMIEN LÖYTÖJEN
LÖYTÖPAIKAT

Pirttisaari

LIITE 4:3

Kulju 032
314

Taipaleenlahti
Leirintäalue
36
Paksuniemi
Paksunleimenlahti

Papinniemi

Löytö 14

- L 15
- L 12
- L 13
- Kirkkokatto
- L 11
- L 9
- L 10
- L 8
- L 4
- L 5
- L 3
- L 2
- L 1
- L 7
- L 6

Kuussaarenlahti

Iso-Ko,
36

Kannas

Rantala

Salmisaari
Kanasaari

Talviranta

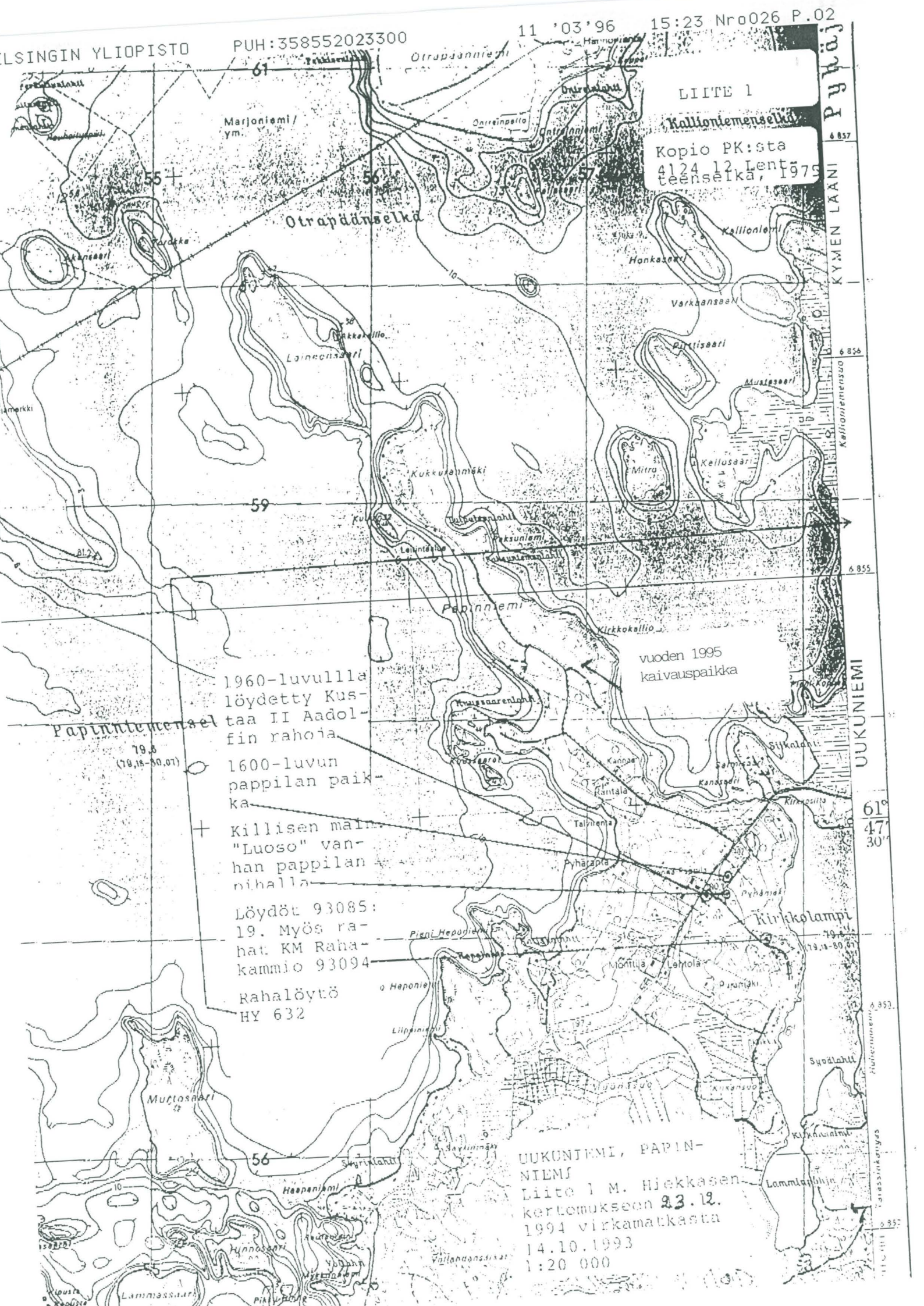
Pyhäranta

Vanha-Pappila

lände
Hiekkasen 1994 b

Pieni Heponiemi

ari

LIITE 1

Kalliondemenselkä

Kopio PK:sta
4124 12 Lentä
teensäikä, 1979

Pyhäj

KYMEN LAANI

Kalliondemensuo

UUKUNIEMI

61° 47' 30"

1960-luvulla löydetty Kustaa II Aadolfin rahoja.

1600-luvun pappilan paikka

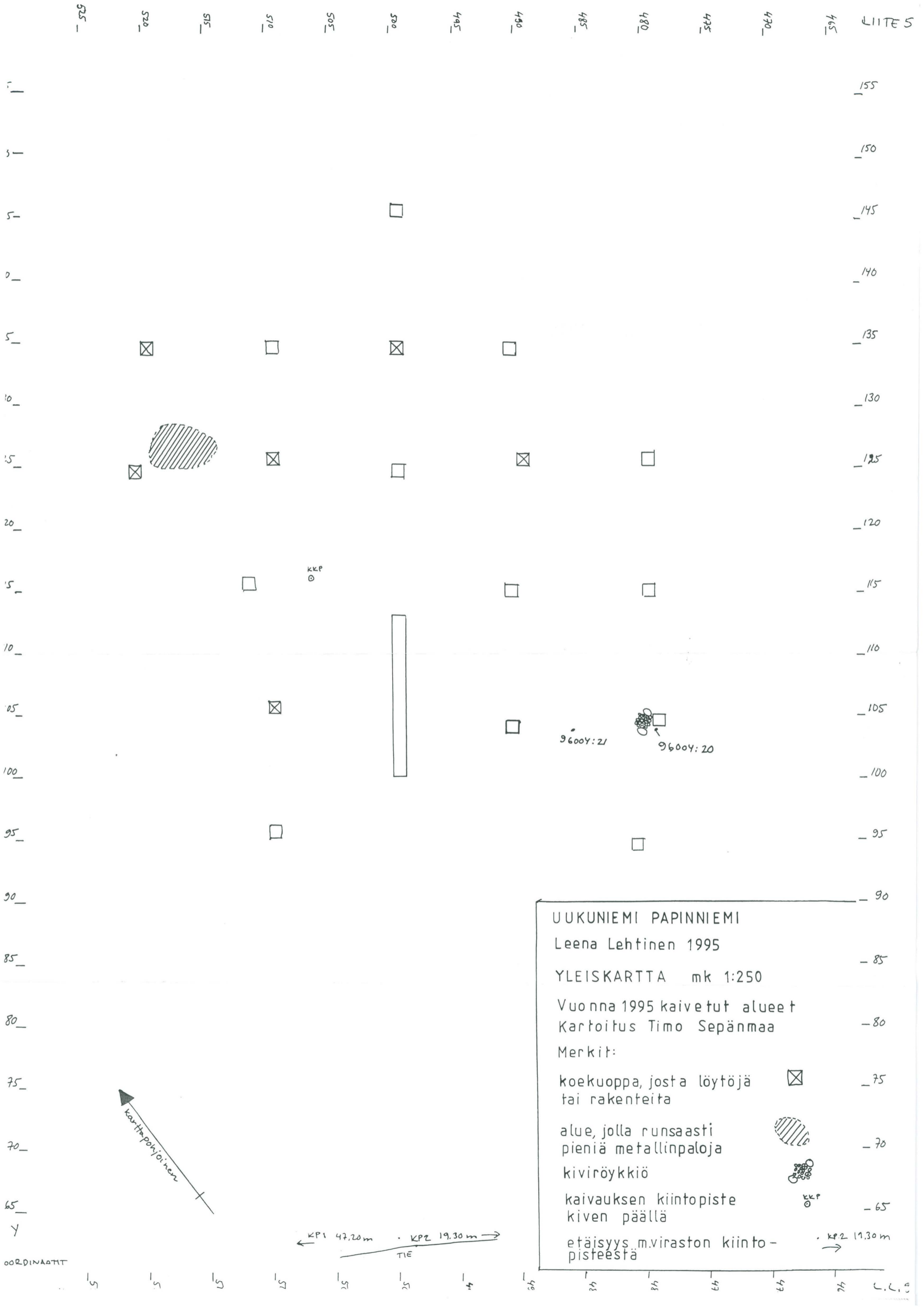
Killisen maan "Luoso" vanhan pappilan nihalla

Löydöt 93085: 19. Myös rahat KM Raha-kammio 93094

Rahalöytö HY 632

vuoden 1995 kaivauspaikka

UUKUNIEMI, PAPI-
NIEMI
Liite 1 M. Hiekkasen
kertomukseen 23.12.
1994 virkamatkasta
14.10.1993
1:20 000

UUKUNIEMI PAPINNIEMI

Leena Lehtinen 1995

YLEISKARTTA mk 1:250

Vuonna 1995 kaivetut alueet
Kartoitus Timo Sepänmaa

Merkit:

koekuoppa, josta löytöjä
tai rakenteita

alue, jolla runsaasti
pieniä metallinpaloja
kiviroykkiö

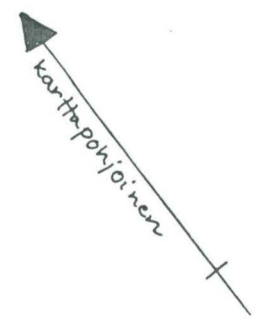

kaivauksen kiintopiste
kiven päällä

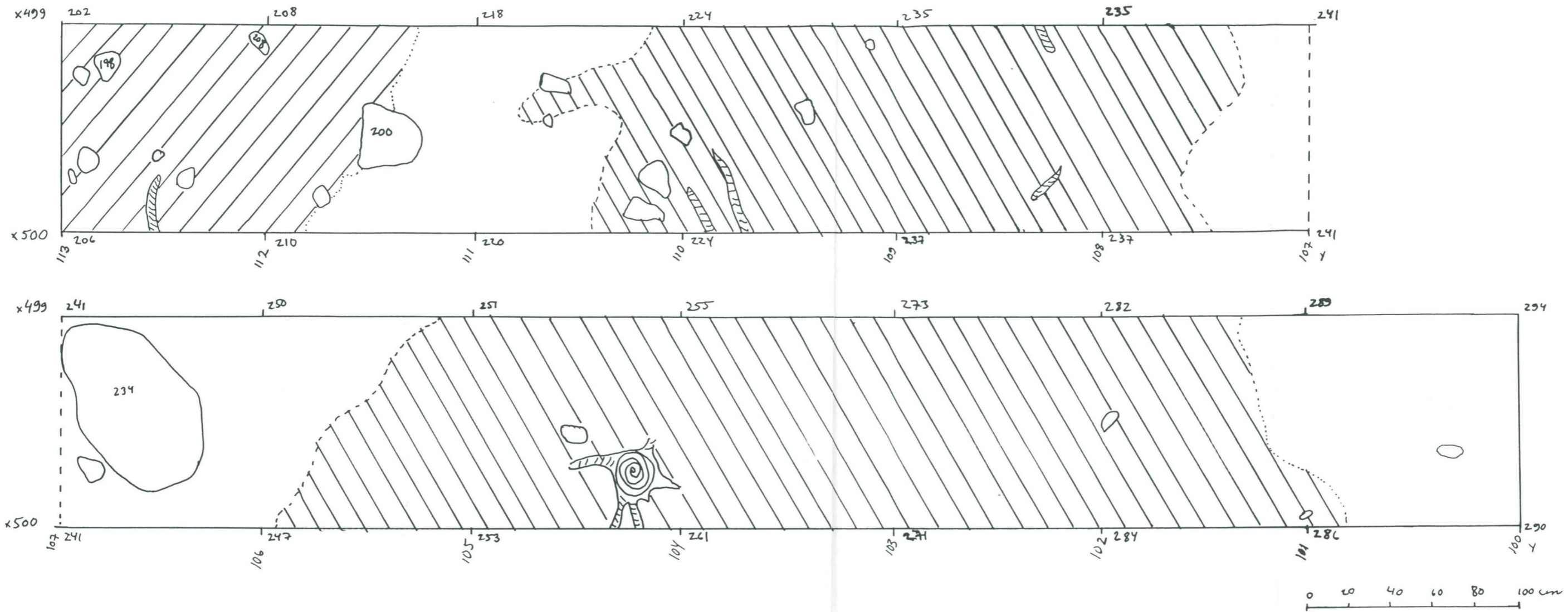
etäisyys m. viraston kiinto-
pisteestä

→ KP2 19.30 m

ORDINAATIT

L.C. 5

UUKUNIEMI PAPINNIEMI

Leena Lehtinen 1995

Taso 1 mk 1:20 kiintopiste 111

Piirt. E.Hirvonen & L.Lehtinen

Merkit:

kivi

juuri, kanto

vaalea hiekka

ruskea hiekka

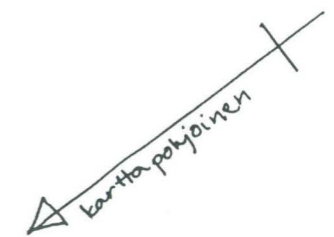

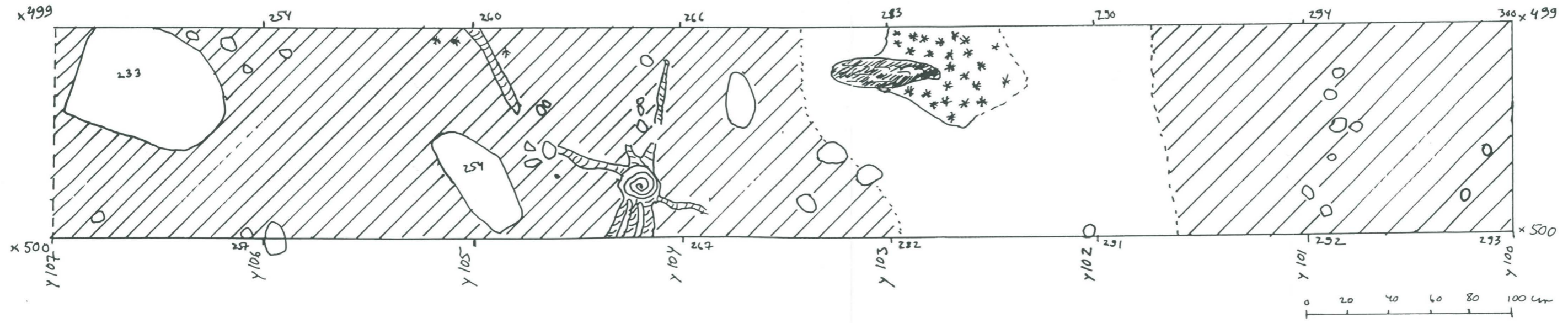
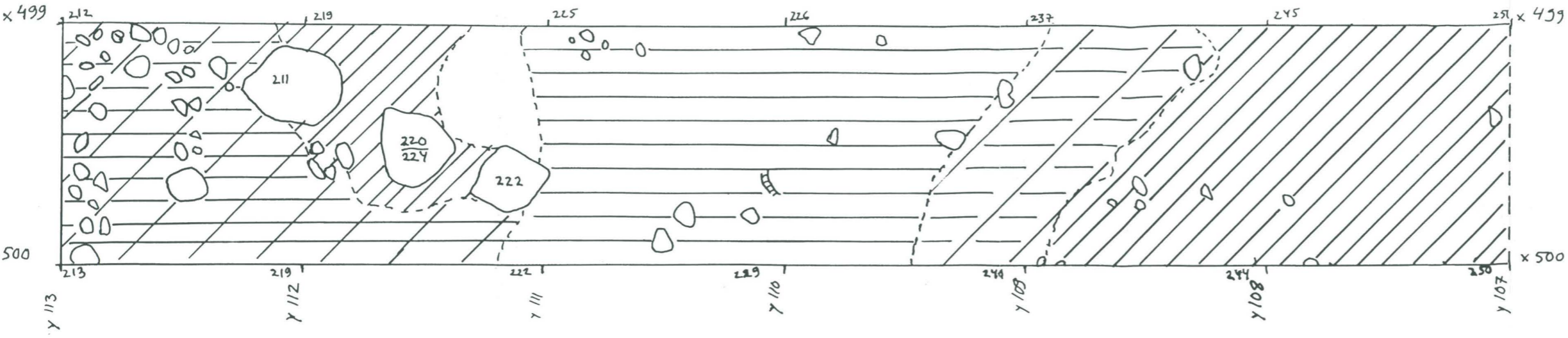
mullansek. hiekka

korkeusluku

234

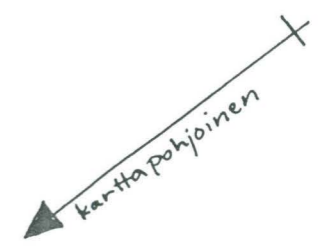

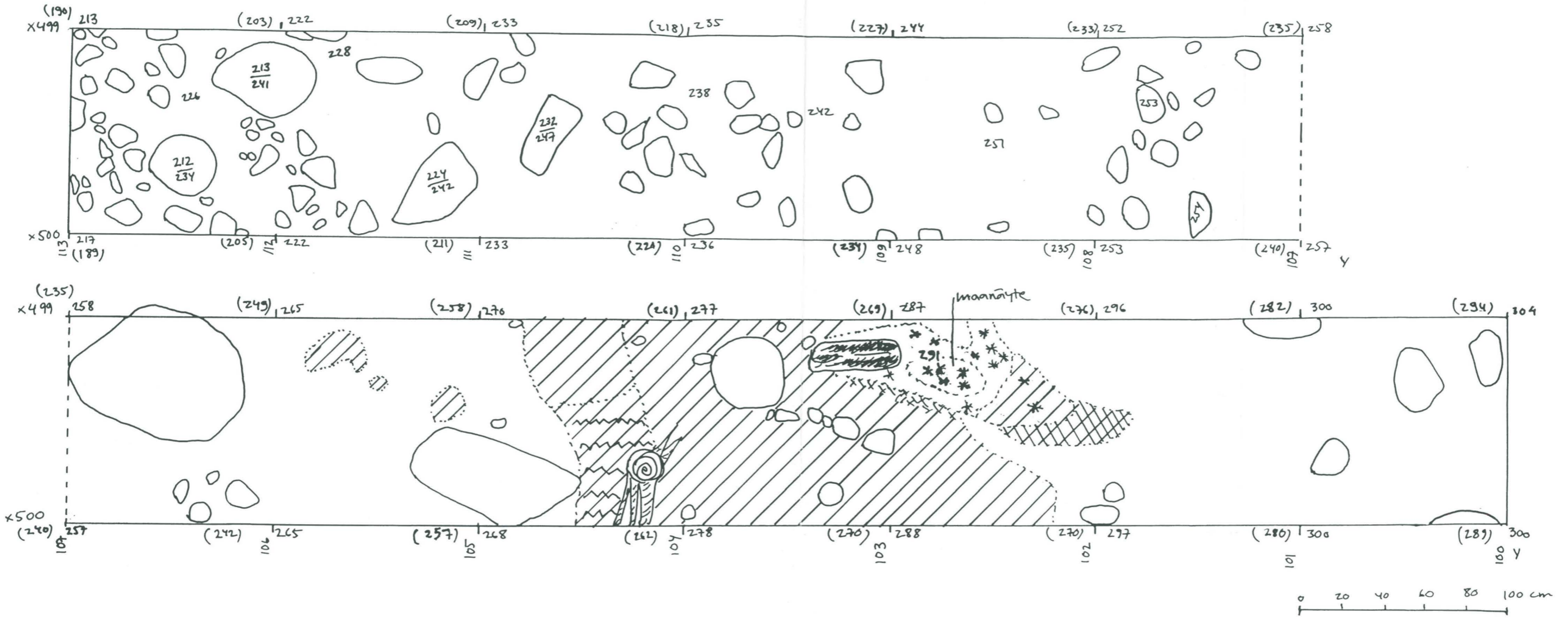

UUKUNIEMI PAPINNIEMI
 Leena Lehtinen 1995
 Taso 2 mk 1:20 kiintopiste 111 =
 Piirt. E.Hirvonen & L. Lehtinen

Merkit:

kivi		savi		savensek. ruskea hiekka		hiiltynyt puu, hiili	
juuri, kanto		ruskea hiekka		vaalea hiekka		korkeusluku	294

UUKUNIEMI PAPINNIEMI

Leena Lehtinen 1995

Taso 3 mk 1:20 kiintopiste 111

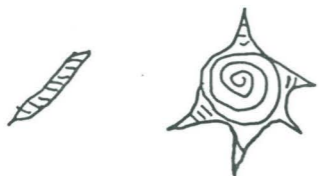
Piirt. E.Hirvonen & L.Lehtinen

Merkit:

kivi

juuri, kanto

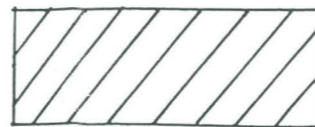
vaalea hiekka

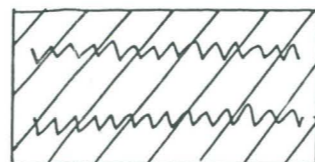
hiiltynyt parru, hiili

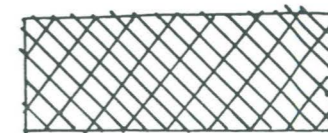
ruskea hiekka

ruskea hiekka, jossa ruosteläiskä

punainen palanut hiekka

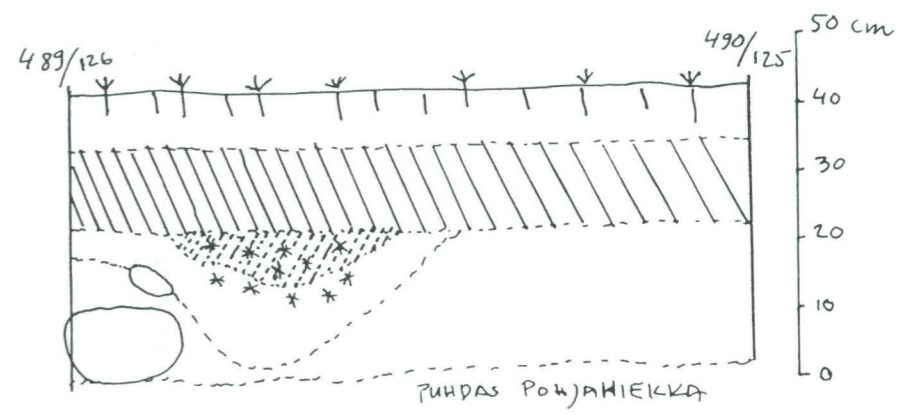
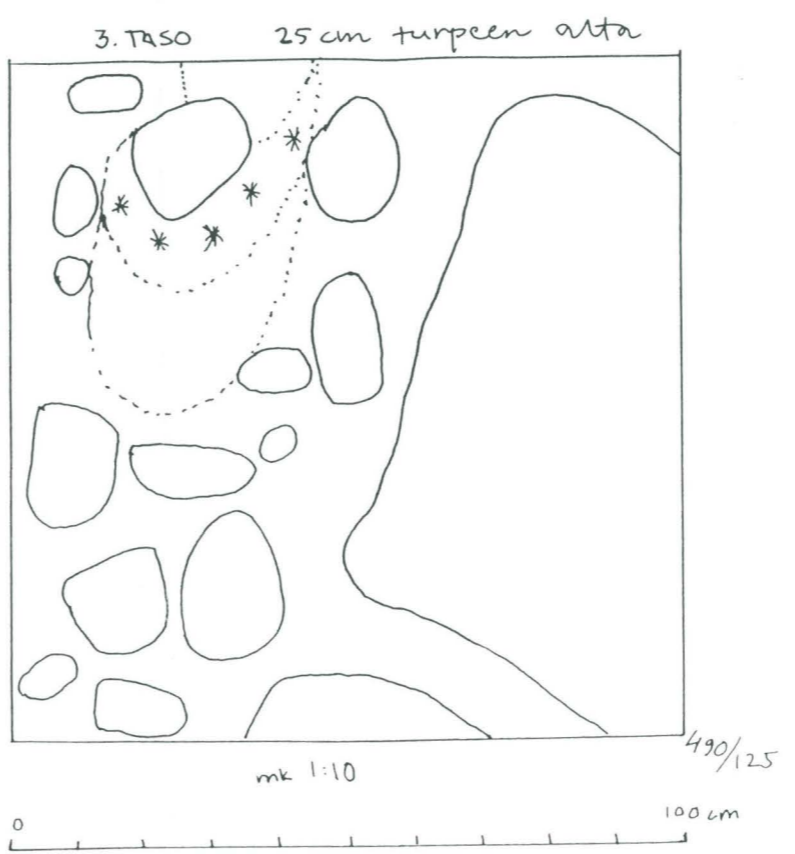
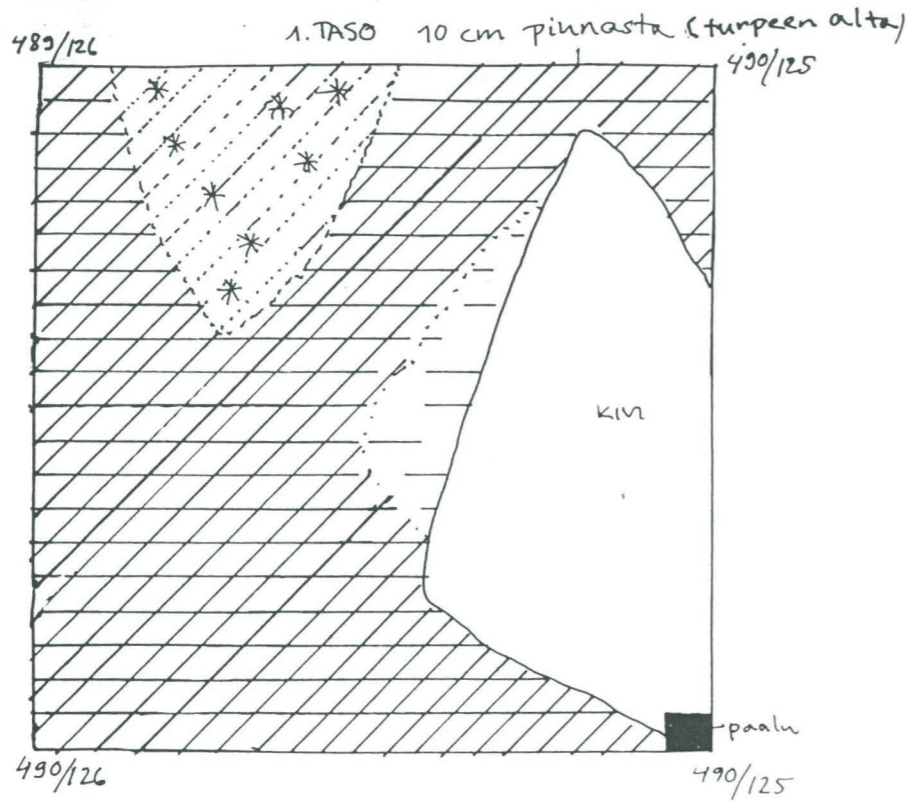
korkeusluku

291

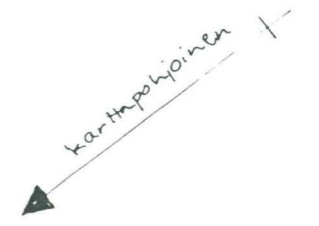
pintaluku turpeenpoiston jälkeen

(270)

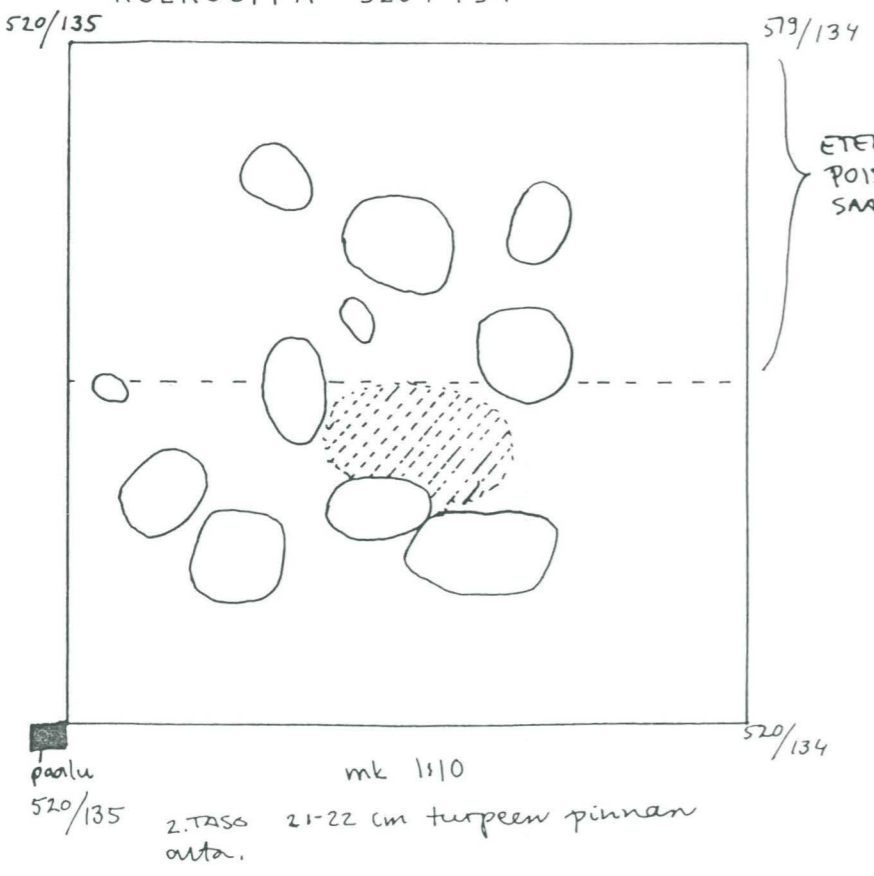
KOEKUOPPA 490 / 125

KOEKUOPAN ETELÄPROFIILI. PIIRRETTY POUJADISESTA

KOEKUOPPA 520 / 134

UUKUNIEMI PAPINNIEMI

Leena Lehtinen 1995

DETALJIKARTAT KOEKUOPISTA 490/125 JA 520/134

MK 1:10

Merkit:

savensekainen hiekka

kulttuurimaa

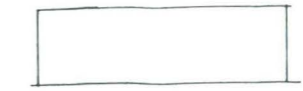
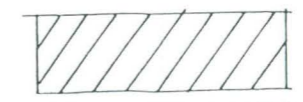
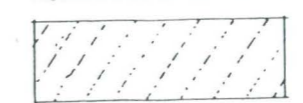
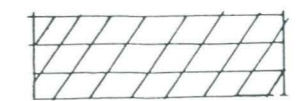
hiiltä

ruskea hiekka

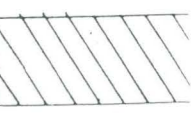
vaalea hiekka

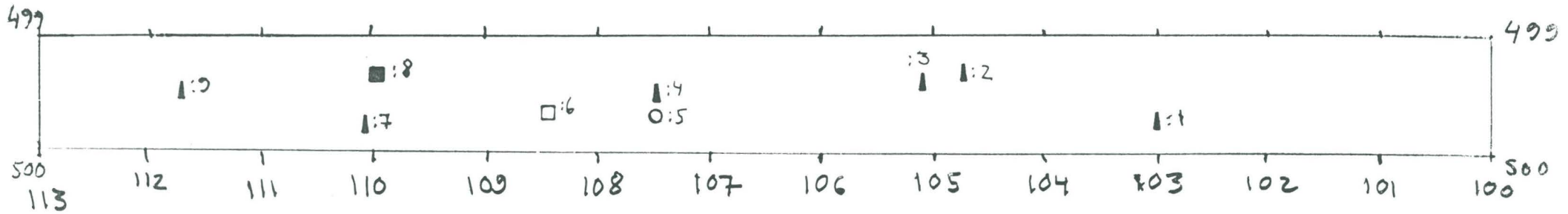
turve ja huuhtoutumiskerros

kivi

mullansek. hiekka

UUKUNIEMI PAPINNIEMI

Leena Lehtinen 1995

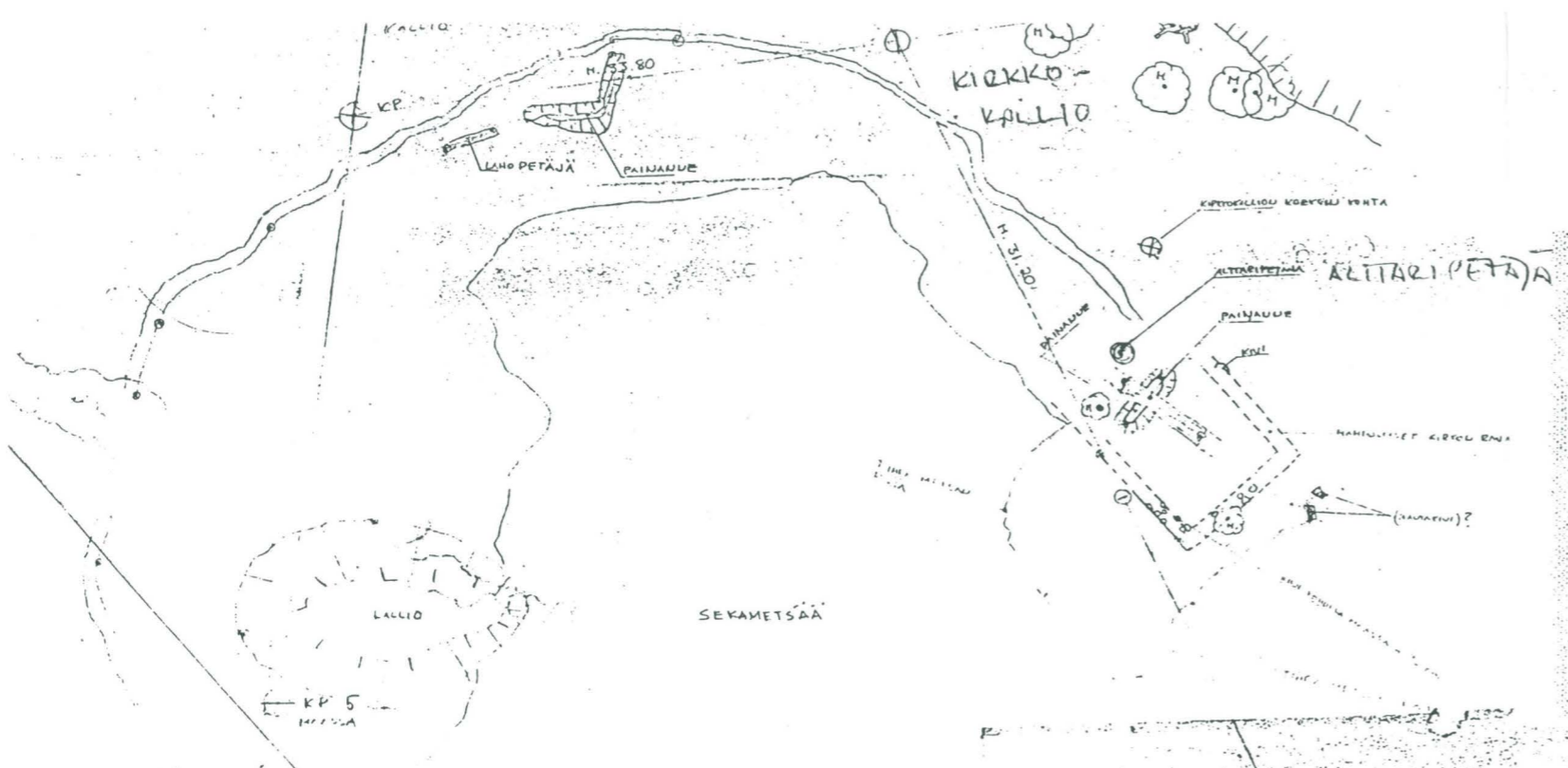
Löytöjen (KM hist.os 96004:1-10) sijoittuminen koeojaan

mk 1:50

Merkit:

- lasittamaton keramiikanpala ▲
- lasitettu keramiikanpala ■
- lasinpala □
- painavaa kiveä ○

Merkin vieressä löydön alanro

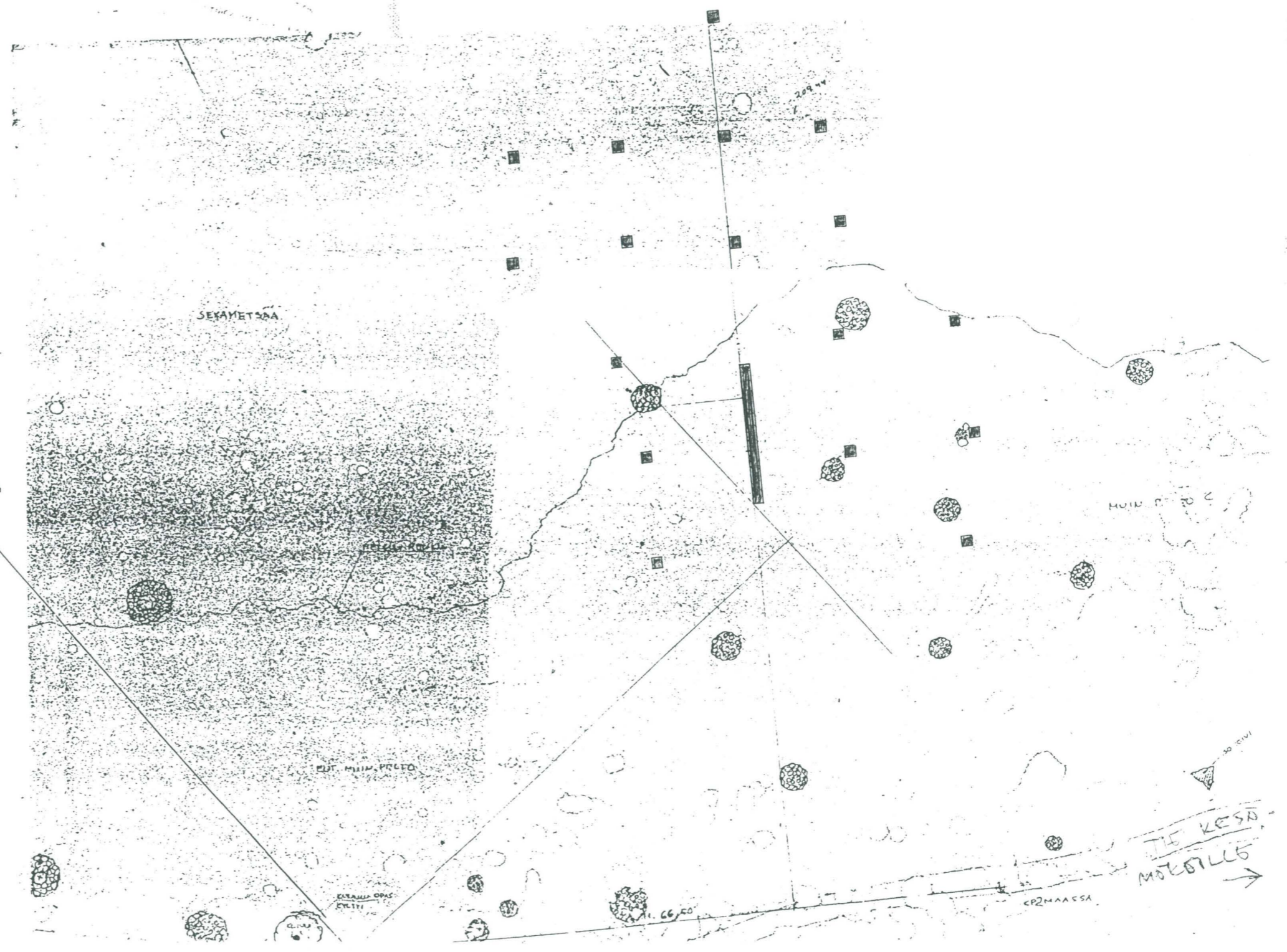

UUKUNIEMI PAPINNIEMI
Leena Lehtinen 1995

KAIVAUSALUEET 1995

mk 1:500 (pienennetty 1:250 pohjakartasta)
Pohjakartta Aarre Valo ja Tapio Hirvonen, museovirasto
Kaivausalueen kartoitus Timo Sepänmaa
Vuoden 1995 kaivausalueet tummennettu

TUHOJONKIVU

TIE KESÄ
MOBIILIS

Liite 1.

Luettelo diakuvista.

Filmit, 2 kpl so. A ja B, luetteloitu alustavasti filmin ja ruudun mukaan, merkitty DA, DB ja ruutu. Lopullisen luettelonron merkitsee museoviraston rakennushistorian osasto, jonne kuvati-laukset ja lopullista luettelonroa kosevat tiedustelut tulee tehdä.

Kaikki kuvannut Leena Lehtinen 1.-8.7.1995

- 37099-
37101 DA:3-5 Kaivausalue lounaasta, koeoja lounaispäädyistä koilliseen ennen pintaturpeenpoistoa.
- 37102 DA:6 Sama kuin edellä, mutta tasossa 1.
- 37103-37106 DA:7-10 Lähikuvia koeojasta tasossa 1.
- 37107 DA:11 Koeoja tasossa 1, koillisesta lounaaseen.
- 37108 DA:12 Olavi Ahokas tutkii metallinpaljastimella kaivausalueen ympäristöä.
- 37109 DA:13 Papinniemen Kirkkokallion kiveyksiä mahd. kirkonpaikalta Alttaripetäjän läheltä.
- 37110-37111 DA:14-15 Kirkkokallion Alttaripetäjän kanto, jolla nyt kasvaa koivua.
- 37112 DA:16 Kirkkokalliolle 1.7.1995 pystytetty risti, lounaasta.
- 37113 DA:17 Koeoja lounaispäädyistä koilliseen päin. 2. taso.
- 37114-37116 DA:18-20 Koeojaa 2.tasossa lähikuvia.
- 37117 DA:21 Koekuoppa 510/95, taso 1, luoteesta.
- 37118 DA:22 Koekuoppa 512/115, taso 1, luoteesta.
- 37119 DA:23 Koekuoppa 490/114, taso 1, lounaasta.
- 37120 DA:24 Koekuoppa 490/104, taso 1, luoteesta.
- 37121-37131 DA:25-35 Koeoja ylhäältä pohjoisesta kuvattuna koko matkalta lounaasta koilliseen. 2. taso.
- 37132 DA:36 Koeoja tasossa 2, koillisesta. Ojan päässä kaivaukseen tutustuvat seurakunnan kesäleirin lapset.
- 37133 DA:37 Koeoja tasossa 2, lounaasta.
Filmi B:
- 37134 DB:1 Koekuoppa 480/114, 1. taso, luoteesta.
- 37135 DB:2 Työkuva, koeojaa kaivetaan. Lounaasta.
- 37136 DB:3 Koekuoppa 491/114, 2. taso, luoteesta.
- 37137-37139 DB:4-6 Hiiltynyt parru koeojan ruuduissa 500/102-103 tasossa 2-3. Ylhäältä luoteesta.
- 37140 DB:7 Koeojan koillispään kiveystä tasossa 2-3, ylhäältä luoteesta.
- 37141 DB:8 Koekuoppa 510/105. Tasossa 1. Luoteesta.
- 37142 DB:9 Koekuopan 490/125 eteläprofiilin kulttuurimaa-alue kesken kaivamisen (ei näy kuvassa selvästi). Luoteesta.
Vrt. kuvat DB:34-36.
- 37143-37153 DB:10-20 Koeoja tasossa 3. Kuvattu ylhäältä pohjoisesta koko matkalta.
- 37154-37155 DB:21-22 Koeoja tasossa 3, koillisesta.
- 37156 DB:23 sama kuin edellä mutta lounaasta kuvattuna.
- 37157 DB:24 Koekuoppa 490/125, tasossa 1. Koillisesta, kulttuuri-maaläikkä ruudun vas. reunassa.
- 37158-37163 DB:25-30 Koeojan ruudut 500/101-105 ylhäältä luoteesta 3. tasossa. Hiiltynyt parru poistettu.
- 37164 DB:31 Parrun löytöpaikka (r. 500/102-103) kun parru on poistettu. Ylhäältä lännestä.
- 37165 DB:32 Koekuoppa 521/124, taso 1, luoteesta.
- 37166 DB:33 Sama kuin edellä mutta lounaasta otettuna.
- 37167-37170 DB:34-37 Koekuoppa 490/125 pohjaan asti kaivettuna. Kulttuuri-maaläikkä näkyy selvästi. Kuva :34 otettu ylhäältä luoteesta, muut kuopan eteläprofiilista.

Luettelo mustavalkokuvista

Kuvien luettelonumerot merkitään jälkeensä museoviraston rakennushistorian osastolla. Nyt kuvat on luetteloidu filmien (3 kpl=A, B ja C) ja filminumeron mukaan. Valokuvaliitteessä 3 on käytetty tässä mainittuja tilapäisiä luettelonumeroita. Kuvia tilattaessa tulee tarkistaa museovirastossa annattu luettelonumero.

Kaikki kuvannut Leena Lehtinen 3.-8.7.1995.

A

RHONEG

- 115934- (A22) Kaivausalue lounaasta, koeoja lounaispäädyistä koilliseen ennen pintaturpeenpoistoa.
- 115935 (A23) Sama kuin edellä, mutta tasossa 1.
- 115936 (A24) Sama kuin edellä, mutta enemmän koillisesta.
- 115937 (A25) Lähikuva ruudusta 500/103 alkaen koilliseen päin. Sama taso.
- 115938 (A26) Lähikuva ruudusta 500/106 alkaen koilliseen päin. Sama taso.
- 115939 (A27) Koeojan koillispääty. Sama taso.
- 115940 (A28) sama kuin edellä.
- 115941 (A29) Koeoja koillisesta lounaaseen, sama taso.
- 115942 (A30) sama kuin edellä.
- 115943 (A31) Olavi Ahokas tutkii metallinpaljastimella kaivausalueen ympäristöä.

- (A32) ei luetteloita
- 115944 (A33) Papinniemen Kirkkokallion kiveyksiä mahd. kirkonpaikalta Alttaripetäjän läheltä.
- 115945 (A34) Papinniemen Kirkkokallion mahd. kirkonpaikkaa, etelästä.
- 115946 (A35) Kirkkokallion Alttaripetäjän kanto, jolla nyt kasvaa koivua. Kaakosta.

- B 115947 (A36) Kirkkokalliolle 1.7.1995 pystytetty risti, lounaasta.
- RHONEG* (B1) Koeoja lounaispäädyistä koilliseen päin. 2. taso.
- 115948- (B2) Koeojan koillispäätyä ojan keskikohdasta kuvattuna. Sama taso.
- 115949 (B3) Koeojan lounaispäätyä ojan päästä kuvattuna. Sama taso.
- 115950 (B4) Koeojan keskiosaa (r. 500/111->500/106) koillisesta lounaaseen kuvattuna. Sama taso.
- 115951 (B4) Koeojan lounaispääty, r.500/100. Ylhäältä pohjoisesta. Sama taso.
- 115952 (B5) Ruutu 500/101. Sama suunta ja taso kuin ed.kuvassa.
- 115953 (B6) Ruutu 500/102. Sama suunta ja taso kuin ed.kuvassa.
- 115954 (B7) Ruutu 500/103-104. Sama suunta ja taso kuin ed.kuvassa.
- 115955 (B8) Ruutu 500/105-104. Otettu y 105 kohdalta, ruutu 500/104 kuvan oik. puolella. Pohjoisesta yläviistosta. Edelleen 2. taso.
- 115956 (B9) Ruutu 500/106, kohtisuoraan ylhäältä pohjoisesta. Sama taso.
- 115957 (B10) Ruutu 500/107. Sama suunta ja taso kuin ed.kuvassa.
- 115958 (B11) Ruutu 500/108. Yläviistosta pohjoisesta. Sama taso kuin ed. kuvassa.
- 115959 (B12) Ruutu 500/109. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115960 (B13) Ruutu 500/110. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115961 (B14) Ruutu 500/112-111, eli koeojan koillispääty. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115962 (B15) Koeoja 2.tasossa kuvattuna koillispäädyistä lounaaseen päin.
- 115963 (B16) Koeoja 2. tasossa lounaasta koilliseen päin.
- 115964 (B17) Koekuoppa 480/114, 1. taso, luoteesta.
- 115965 (B18)

- 115966 (B19) Hiiltynyt parru koeojan ruudussa 500/102-103 tason 2. pohjassa. Ylhäältä pohjoisesta.
- 115967 (B20) Sama mittanauhan kanssa.
- 115968 (B21) Koeojan koillispäädyn pientä kiveystä tasossa 3. Ylhäältä pohjoisesta.
- 115969 (B22) Koekuoppa 510/105. Tasossa 1. Luoteesta.
- 115970 (B23) Koeojan lounaispäätä, ruutu 500/100-101 tasossa 3. Ylhäältä pohjoisesta.
- 115971 (B24) Koeojan ruutu 500/101-102. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115972 (B25) Koeojan ruutu 500/102-103. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115973 (B26) Koeojan ruutu 500/104-105. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115974 (B27) Koeojan ruutu 500/106. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115975 (B28) Koeojan ruutu 500/107-108. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115976 (B29) Koeojan koillispäätä ylhäältä lännestä koilliseen päin. 3.taso.
- 115977 (B30) Koeojan ruutu 500/108-109. Edelleen 3. taso ja ylhäältä pohjoisesta.
- 115978 (B31) Koeojan ruutu 500/110-111. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115979 (B32) Koeojan ruutu 500/111-112. Sama suunta ja taso kuin ed. kuvassa.
- 115980 (B33) Koeoja 3.tasossa koillispäädystä lounaaseen päin.
- 115981 (B34) Koeoja lounaasta koilliseen päin 3.tasossa lounaasta koilliseen päin.
- 115982 (B35) Koekuoppa 490/125, tasossa 1. Koillisesta, kulttuuri-maaläikkä ruudun vas. reunassa.
- 115983 (B36) Koeojan ruutu 500/100-101 pohjassa, tasossa 4. Ylhäältä pohjoisesta.
- 115984 (B37) Koeojan ruutu 500/102-103 kun hiiltynyt parru on poistettu. 3. taso. Ylhäältä pohjoisesta.
- Rho 115985- (C2) neg Koeojan ruutu 500/102-103 kun hiiltynyt parru on poistettu. 3. taso. Ylhäältä pohjoisesta.
- 115986 (C3) Koeojan ruutu 500/104 pohjassa, tasossa 3. Ylhäältä pohjoisesta.
- 115987 (C4) Sama kuin edellä mutta otettuna enemmän koillisesta, mukana myös ruutua 500/105.
- 115988 (C5) Koeojan ruutu 500/105 pohjassa, tasossa 3. Ylhäältä pohjoisesta.
- 115989 (C6) Koeojan ruudut 500/101-103 ylhäältä lännestä kohti koillista.
- 115990 (C7) Kaivausporukka tauolla. Koillisesta.
- 115991 (C8) Kaivajia, oik. Ensio Filman, kesk. Olavi Ahokas. Selin rva Outi Ahokas.
- 115992 (C9) Kaivajia, oik. videokameran kanssa Keijo Luukainen, kesk. Ensio Filman, jonka partioliinaa Olavi Ahokas sitoo. Vas. Outi Ahokas.
- 115993 (C10) Kaivajia vas. Heidi Aistrich, Eija Hirvonen, Sari Pouta, alinna Eeva-Riitta Maijoinen.
- 115994 (C11) Kaivajia, vas. Katja Kempainen, Outi Ahokas ja Katri Berg.
- 115995 (C12) Koekuoppa 510/125, 20 cm turpeen pinnasta. Lounaasta.
- 115996 (C13) Koekuoppa 491/134, 20 -20 cm pinnasta. Kaakosta.
- 115997 (C14) ei luetteloida, koek. 500/145, liian tumma.
- 115998 (C15) Koekuoppa 500/145, n. 20 cm turpeen pinnasta. Idästä.
- 115999 (C16) Koekuoppa 500/124, n. 20 cm syvältä. Koillisesta.
- 116000 (C17) Koekuoppa 521/124, 1. taso, luoteesta.

116000 (C18)

sama kuin edellä.

116001 (C19)

Koekuoppa 480/125, pohja, 30-40 cm syvältä. Luoteesta.

116002 (C20)

Koekuoppa 520/134, 1. taso, kivet ja kulttuurimaa alkavat näkyä, kult.maa rajattu. Luoteesta.

116003 (C21)

Sama kuin edellä mutta koillisesta.

116004 (C22)

Koekojan ruuduissa 500/102-103 ollut hiiltynyt parru poiston jälkeen. Profiilileikkaus tehty hiilialueen pohjaan saakka. Lounaasta. Ks. kuva C24.

116005 (C23)

Koekuoppa 520/134, 1.taso, luoteesta.

116006 (C24)

Hiittyneen parrun (koeoja r. 500/102-103) löytöpaikka poiston ja profiilileikkauksen jälkeen. Lounaasta. Parempi kuva kuin C22, koska profiilia on kaivettu syvemmälle.

116007 (C25)

Koekuoppa 520/134 kun kuopan eteläpuoli on kaivettu pois. Etelästä.

116008 (C26)

Sama kuin edellisessä kuvassa.

116009 (C27)

Sama koekuoppa kuin edellä puolet pois kaivettuna, ylhäältä lounaasta.

116010 (C28)

Koeoja koillisesta pohjaan saakka (4.taso) kaivettuna. Koeojaan on tehty muutamia syvempiä pistoja.

~~116011~~ (C29)

ei luetteloida, ei liity kaivaukseen.

Leena Lehtonen
Pihkalank. 5A2
20610 TURKU

